

Saxo Grammaticus

Danmarks krønike

oversat af
Fr. Winkel Horn

BOG 6:

Hjarne og Fridlev

Da Frode var død, troede Danskerne fejlagtig, at Fridlev, der blev opfostret i Rusland, var død, og da Riget allerede syntes at vakle af Mangel paa en Arving og ikke syntes vedblivende at kunne holdes til Kongeslægstens Haand, tyktes det dem, at den var værdigst til Kongespiret, som til Frodes Forherligelse satte et Lovkvad som Indskrift paa hans endnu friske Grav og i et fagert Eftermæle overgav den døde Konges Ry til Efterkommerne. En Mand ved Navn Hjarne, som var saare forfaren i dansk Skjaldskab, digtede da for at sætte den berømmelige Mand et herligt Æreminde, og ogsaa ansporet af den store Pris, paa sin vante Vis et kunstløst Vers, der paa det nærmeste lød saalunde:

Længe førte de
Frode om Land,
da Drotten dyre
i Døden var daanet.
Langt Liv ønsked
hans Landsmænd Frode;
her gjemmer Graven
bag Grønsvær den gjæve.

Da han havde kvædet dette Vers, lønnede Danskerne Skjalden med Kronen og gav saaledes Danmark for en Gravskrift, skjænkede hele det store Rige som Løn for at sætte nogle faa Bogstaver sammen; for saa godt Kjøb kom han til den store Pris. Denne overordentlig høje Løn for et lidet Kvad overgik endogsaa den navnkundige Digterløn, Cæsar gav; den guddommelige Julius nøjedes nemlig med at skjænke den, der havde beskrevet og forherliget hans Sejrvindinger over hele Jorden, en By, men her skjænkede Almuens ødsle Gavmildhed en Bonde et helt Rige; ja ikke engang Africanus kunde maale sig med Danskerne i Rundhaandethed, da han lønnede den, der havde bevaret Mindet om hans Bedrifter, thi han vejede blot den omhyggelig udarbejdede Bog op med Guld, men her skaffede nogle faa kunstløse Vers en Bonde Kongespiret.

I de samme Dage døde Erik, der var Høvidsmand i Sverige, af Sot. Da hans Søn Halfdan, som tog Styret i Faderens Sted, tabte Modet over de mange Anfald, tolv Brødre, der stammede fra Norge, gjorde paa hans Land, og ikke formaaede at straffe deres

Voldsgjæringer, søgte han til Fridlev, som da opholdt sig i Rusland, i Haab om at faa Hjælp af ham. Han kom til ham med bønlig Lader, græd over, at han var slagen og knust af en udenlandsk Fjende, og klagede ynkelig over den Fortræd, der var gjort ham. Af ham fik Fridlev at vide, at hans Fader var død, og idet han opfyldte hans Bøn om Hjælp, drog han til Norge med Vaabenmagt. De før omtalte Brødre byggede paa den Tid, efter at deres Forbundsfæller havde svigtet dem, paa en ø, der var omflydt af den strideste Strøm, en saare høj Vold og udvidede ogsaa deres Forskansninger til den flade Slette, og stolende paa dette Tilflugtssted gjorde de jævnlig Udfald og hærjede Landsens Folk. De havde nemlig ogsaa bygget en Bro, ad hvilken de fra øen kunde komme over paa Fastlandet; den var gjort fast til Fæstningens Port, og de kunde med Tove styre den saaledes, at den drejede sig ligesom om et Hængsel og snart gav Overgang over Floden, snart, naar man hemmelig trak i Tovene, gik op og gjorde Tjeneste som Portfløj. Disse Mænd havde alle Mod i Brystet, var unge og stærke, smukke at se til og navnkundige for de Sejre, de havde vundet over Kæmper og Folkeslag, og havde fuldt op af Bytte. Jeg anfører nogle af deres Navne - de øvrige er i Tidens Løb gaaede i Glemme: Gerbjørn, Gunbjørn, Arnbjørn, Stenbjørn, Esbjørn, Thorbjørn og Bjørn. Den sidst nævnte skal have haft en udmærket skabt Hest, der var saa rap til at bruge Benene, at medens de andre ikke kunde svømme over Floden, banede den alene sig Vej gennem de brusende Hvirvler uden at blive træt. Vandfaldet styrter nemlig saa hurtig og stejlt ned, at Kræfterne svigter Dyrene, naar de skal svømme der, saa de for det meste drukner. Det strømmer nemlig fra Bjærgenes højeste Toppe ned ad Skrænterne, tørner mod Klipperne, brydes og falder saa med vældig Brus ned i Dalenes Dyb, og da det stadig stødes tilbage af Klipperne, der spærrer Vejen for det, beholder det bestandig samme Fart, saa i hele Kløftens Længde strømmer det over af hvidt Skum, idet Bølgerne alle Vegne piskes paa samme Maade. Men hvor det, efter at have væltet sig igjennem Snævringerne imellem Klipperne, vider sig ud og bliver roligere, danner det den nævnte ø af en Klippe, der ligger i Vejen for det. Paa begge Sider af øen skyder der en stejl Fjældkam ud bevoxet med mange Træer af alle Slags, der skjuler Floden, saa at den ikke kan ses i Frastand. Bjørn havde ogsaa en usædvanlig vild Hund, et skrækkelig glubsk Bæst, som det var farligt for Mennesker at være sammen med og som tit ganske alene havde taget Livet af tolv Mand, men da dette mere er noget, jeg har hørt, end noget, jeg virkelig ved Besked om, maa andre dømme om, hvor vidt det er sandt. Den skal, efter hvad jeg har hørt sige, i sin Tid have været Jætten Offots Yndlingshund og vogtet hans Kvæg paa Græsgangene.

Disse unge Mænd plejede nu at gjøre Røvertog i Omegnen og anrettede ofte stort Blodbad. I Steden for at føre et skikkeligt Levned plyndrede de Huse, slog Kvæg ned, røvede alt, gjorde stort Bytte, brændte Husene af, naar de havde plyndret dem, og myrdede Mænd og Kvinder i Flæng. Fridlev kom over dem, da de uforsigtig havde gjort et Udfald, og nødte dem alle til at fly til deres Fæstning; den overordentlig stærke Hest tog han, thi i Hastværket og Forskrækkelsen lod dens Herre den blive tilbage paa den anden Side af Floden for at komme hurtigere af Sted, han turde nemlig ikke tage den med over Broen. Fridlev gjorde nu vitterligt, at hvis nogen dræbte nogen af de tolv Brødre, vilde han veje Liget op med Guld. Tilskyndede af Haabet om denne Belønning, men dog ikke saa meget drevne af Havesyge som af Tapperhed, gik nogle af Kongens Kæmper lønlig til Fridlev og lovede at paatage sig denne Gjærning og enten at

sætte Livet til eller bringe Røvernes afhuggede Hoveder. Fridlev roste dem for deres Tapperhed og for det Løfte, de gjorde ham, men bød dem vente og gik saa ved Nattetid ned til Floden med kun én Ledsager, han agtede nemlig ved sin Tapperhed at komme Hjælpen i Forkjøbet for ikke at faa Udseende af mere at maatte stole paa andres Kræfter end paa sine egne. Derpaa slog han sin Ledsager ihjel ved at kaste en Mængde Sten paa ham og kastede det afsjælede Legeme i Vandet efter at have givet det sine Klæder paa og selv iført sig den dræbtes, for at det, naar man saa' Liget, skulde tage sig ud, som om det var Kongen, der var omkommet. Han tappede ogsaa med Flid Blod af Hesten, hans Ledsager havde redet paa, og overstænkede den dermed, for at man, naar den vendte tilbage til Lejren, skulde tro, at han selv var bleven dræbt. Derpaa gav han sin Hest af Sporerne og drev den midt ud i Hvirvlerne, og da han var kommen over Floden, steg han af den og søgte ved Hjælp af Stiger at komme over Volden, der skjærmede Fæstningen. Da han var naaet op til Toppen og kunde faa fat i Brystværnet med Hænderne, steg han sagte over det, og uden at de, som holdt Vagt, mærkede det, listede han sig paa Taaspidserne stille hen til Huset, hvor Røverne sad og holdt Maaltid. Da han var naaet frem til Hallen, tog han Stude under Bislaget, der ragede frem over Døren. Stolende paa deres Fæstnings Styrke følte de Unge Mennesker sig saa trygge, at de fik Lyst til at tage sig en Rus, thi de troede, at den stride Strøm gjorde den helt utilgængelig, da man hverken syntes at kunne svømme over den eller sætte over med Baade, og det heller ingen Steder var muligt at vade over. Bjørn fortalte nu, opfyldt af Drikkelagets Lystighed, at han i Drømme havde set et Dyr komme op af Vandet og spy uhyggelige Flammer ud af Munden, saa at alt blev hyllet i Ild; de burde derfor ransage hver en Krog paa øen, sagde han, og ikke stole saa stærkt paa Stedets Sikkerhed, at de ved at føle sig alt for trygge uforvarende gik deres Undergang i Møde. Ingen Fægstning var saa stærk blot ved sin Beliggenhed, at det naturlige Værn var tilstrækkeligt, naar Mennesker ikke hjalp til. De skulde tage sig meget i Vare for, at den Advarsel, hans Drøm havde givet, ikke skulde gaa i Opfyldelse og blive efterfulgt af en endnu sørgeligere Ulykke. De gik da alle ud af Fæstningen og ransagede omhyggelig øen i hele dens Omkreds, og da de fandt Hesten, sluttede de, at Fridlev var druknet i Floden; de førte med Glæde Hesten inden for Porten, som om den bragte Bud om Kongens Død, thi de troede, at den havde kastet sin Rytter af og var svømmet over. Bjørn, som endnu havde Skræk i Blodet ved Tanken om den Drøm, han havde haft om Natten, opfordrede dem imidlertid til at holde Vagt, eftersom de endnu ikke syntes med Sikkerhed at kunne opgive deres Mistanke om, at der var Fare paa Færde. Derpaa gik han ind i sit Sovekammer for at lægge sig til Ro, men Mindet om hans Drøm rugede stadig dybt i hans Sjæl. Imidlertid var den Hest, som Fridlev, for at faa Folk til at tro, at han var død, havde besprængt med Blod, som han dog kun havde taget lige under Huden, blodbestænket sprængt ind i hans Krigsfolks Lejr. De gik strax ned til Floden, og da de fandt Trællens Lig med de fine Klæder paa, troede de, at det var Kongens, som den brusende Hvirvel havde ført ind til Bredden; hvad der især bidrog til denne Fejltagelse, var, at det forslaaede Legeme var opsvulmet, Huden flaaet og stødt af Stenene og Trækkene i det blege og blodløse Ansigt ganske udviskede. Harmfulde herover gik nu de Kæmper, som nylig havde lovet Fridlev at paatage sig at ombringe Røverne, helt ned til den paa Grund af sin stride Strøm saa farlige Flod, for at det ikke skulde faa Udseende af, at de besudlede den Hæder, de havde vundet

ved at aflægge deres Løfte, ved fejgt at undlade at holde det. De andre fulgte deres modige Forbillede og gik lige saa ivrige ned til Floden rede til at finde sig i det værste, i Fald de ikke fik hævnnet deres Konge. Da Fridlev saa' dem, skyndte han sig at hisse Broen over til Fastlandet ned, og da han havde faaet Kæmperne over til sig, dræbte han ved første Angreb dem, der holdt Vagt. Derpaa angreb han ogsaa de andre og fældede dem den ene efter den anden med Undtagelse af Bjørn, som han, da han ved omhyggelig Pleje var bleven helbredet for sine Saar, imod helligt Løfte gjorde til sin Stalbroder, thi det tyktes ham bedre at nyde godt af hans Hjælp end at brovte af hans Død. Han sagde ogsaa, at det var skammeligt, at en saadan Tapperhedens Blomst skulde brydes i sin fejreste Vaar og dø en alt for tidlig Død.

Da Danskerne, som tidligere havde faaet falske Tidender om, at Fridlev var død, nu erfor, at han var undervejs, sendte de Folk ud for at hente ham hjem og bød Hjarne opgive Herredømmet, som han formentlig kun udøvede foreløbig og som Stedfortræder. Men han kunde ikke faa sig til at give Afkald paa saa stor en Værdighed og foretrak at ofre Livet for Æren frem for at trække sig tilbage til Menigmands dunkle Kaar. Han besluttede derfor at forsvare sin nuværende Stilling med Vaabenmagt for ikke berøvet sin kongelige Værdighed at blive nødt til at gjenoptage den Lod, Skæbnen tidligere havde tildelt ham. Saaledes blev Landet splittet og bragt i Røre af en Opstands voldsomme Rystelser. Nogle stod nemlig paa Hjarnes Side, andre erkjendte paa Grund af Frodes udmærkede Fortjenester Fridlevs Ret, og Menigmand vidste ikke, hvad han skulde bestemme sig for, idet nogle ærbødig bøjede sig for det bestaaende, andre for Mindet om Fortiden. Men Hensynet til Frodes Minde fik dog Overvægten, og dets Herlighed skaffede Fridlev mest Gunst; thi de fleste af dem, der saa' dybere i Tingene, mente, at den bondefødte Mand burde fjernes fra Tronen, eftersom han uden Fødselsret kun ved Lykkens Gunst var naaet til en Højhed, han ikke havde kunnet gjøre sig Haab om, og for at ikke den, som beklædte den med Urette, skulde stænge den retmæssige Arving til Værdigheden ude. Men Fridlev bød de Danskes Sendemænd vende tilbage og opfordre Hjarne til enten at afstaa Riget eller holde Slag med ham. Det tyktes Hjarne tungere end Døden at sætte Lysten til Livet over Æren og at søge Sikkerhed paa Hæderens Bekostning; han holdt derfor Slag med Fridlev, men blev fuldstændig slagen og flygtede til Jylland, og efter atter at have samlet en Skare Krigsfolk angreb han paa ny Sejrherren, men hans Mænd blev alle fældede, og han flyede ganske ene, som den ø, der har faaet Navn efter ham, bærer Vidne om. Da han nu skjønnede, at Lykken ikke altid svarer til Kækheden, og efter det dobbelte Nederlag, han havde lidt, saa' sig berøvet næsten alle sine Tropper, slog han sig paa Svig og drog til Fridlev, efter at have gjort sit Ansigt ukjendeligt, i den Hensigt at vinde hans Fortrolighed og saa søge Lejlighed til at dræbe ham. Kongen tog imod ham, og i nogen Tid skjulte han sit Forsæt under Trælledonts Skin, thi han udgav sig for at være Saltsyder og gjorde det laveste Arbejde sammen med de Trælle, der var sat til de smudsigste Sysler; han var ogsaa altid den sidste til at sætte sig til Bords og vilde aldrig bade sig, for at ikke hans mange Ar skulde røbe ham, naar han viste sig nøgen. Da Kongen for at berolige den Mistanke, han havde fattet til ham, tvang ham til at gaa i Bad og kjendte sin Fjende paa Arrene, sagde han: "Sig mig, du skjændige Røver, hvorledes vilde du have handlet med mig, dersom du klarlig var kommen paa det rene med, at jeg stræbte dig efter Livet?" Hertil svarede den bestyrtede Hjarne: "Naar jeg havde grebet dig, vilde jeg have æsket

dig til Tvekamp, for at du kunde faa bedre Lejlighed til at gjøre Beskyldningen til intet". Fridlev tog ham strax paa Ordet, æskede ham til Tvekamp, fældede ham og begrov Liget i en Høj, der bærer den faldnes Navn.

Kort efter opfordrede Fridlevs Mænd ham til at tænke paa at indgaa Ægteskab for at faa Afkom, men han holdt det for bedst at forblive i ugift Stand og anførte som Vidnesbyrd derfor sin Fader Frode, hvis Hustru ved sin Letsindighed havde paaført ham saa stor Vanære. Til sidst gav han dog efter for alles vedholdende Bønner og skred til at skikke Sendemænd til Kong Amund af Norge for at bejle til hans Datter. En af dem, Frok hed han, omkom undervejs i Bølgerne, og ved hans Død skete der et sælsomt Vidunder, thi da Bølgerne slog sammen over ham, vældede der Blod op fra Dybet og lagde en usædvanlig rød Farve over hele Havets Overflade, saaledes at den efter kort forinden at have været hvid af Skummet, som Stormen piskede, nu svulmede med purpurrøde Bølger og saas antage en Farve, der stred imod dens Natur. Amund afslog uvægerlig Kongens Bejlen og behandlede Sendemændene paa en haanlig Maade, og Grunden dertil var, sagde han, den Underkuelse, hvormed Frode fordem saa haardt havde trykket Norge. Men Frogerd, saaledes hed Amunds Datter, tog ikke blot Hensyn til Fridlevs Herkomst, men ærede hans berømmelige Gjerninger og gav sig til at bebrejde sin Fader, at han lod haant om at tage en Mand til Svigersøn, som i alle Maader var en fuldkommen Ædling, hvem det ikke skortede paa Tapperhed og hvis Byrd var ulastelig. Hun tilføjede ogsaa, at det vidunderlige Udseende, Havet havde antaget, da Bølgerne pludselig forvandlede til Blod, tydede hun som et Varsel om Nederlag for Norge og Forjættelse om Sejr for Danmark. Da Fridlev nu søgte ved Udholdenhed at faa ham til at tage sit Afslag tilbage og atter skikkede Sendemænd derop for at bejle til hende, blev Amund vred over, at han haardnakket blev ved at bede om, hvad han en Gang havde sagt Nej til, og lod Sendemændene dræbe for ved denne Grumhed at lægge en Dæmper paa den frække Bejlers Iver. Da Rygtet om denne Overlast naaede Fridlev, tog han Halfdan og Bjørn med sig og sejlede til Norge. Amund rustede sit Lands Stridskræfter imod ham og sejlede ham i Møde med en Flaade. Fjorden, hvor de to Flaader mødtes, hedder Froksund. Her forlod Fridlev ved Nattetid sin Lejr for at spejde, og da han hørte en usædvanlig Lyd tæt ved sig som om der blev slaaet paa Kobber, standsede han og saa' op og hørte da tre Svaner synge over sit Hoved og kvæde følgende Kvad:

Hedins Snekker
Havet pløjer,
brede Bove
Braadsø bryder;
Træl imedens
tømmer Guldskaal,
fraadser fro
og fræk sig tér.

Herrekaar
det kaldes maa,
naar Træl har Kongens

Søn til Tjener.
Sært kan Skæbnen
skifte Lykken,
Herrekaar
med Trællekaar.

Og efter at Fuglene havde kvædet det, faldt der et Bælte ned fra oven, hvorpaa der var ristet Runer, som tolkede Kvadets Mening. Det var nemlig saa, at Kongen i Thelemarken, som hed Hedin, havde en Søn, som en Jætte, der havde paataget sig menneskelig Skikkelse, havde røvet, medens han gik og legede; han satte ham til at ro og sejlede med sit Skib over til den anden Bred, just som Fridlev paa sin Spejderfærd kom forbi. Kongen kunde ikke finde sig i, at han lod den fangne Dreng trælle for sig, og hans Hu stod til at fratage Røveren hans Bytte. Drengen sagde til ham, at først og fremmest maatte han tale Jætten til med grove Ord, han vilde lettere faa Bugt med ham, hvis han først tirrede ham med Nidvers. Fridlev kvad da:

Est du en Jætte,
som ingen kan kue,
du, som dit Hoved
mod Himlen støder?
Hvi svinger du da
saa svagt et Sværd
og løfter en Lanse
saa let og lille?

Snart skal jeg sløve
dit svage Sværd,
fejge Fæ,
jeg fælder dig flux;
du usle øg,
som Mod ej ejer,
for mig som skjælvende
Skygge skal fly.

Krop du har,
men Kryster er du;
lidet dit Mod
dit Legem ligner.
Hæder og Ære
har du forlist,
blandt gjæve Mænd
du intet gjælder.

Da han havde kvædet det, huggede han en Fod og en Haand af Jætten, drev ham paa Flugt og befriede Fangen. Derpaa gik han til Næsset, hvor Jætten havde sit Bo, og førte alt det Guld

og Gods bort, som han havde i sin Hule. Glad over dette Bytte lod han den befriede Dreng ro sig over Havet og kvad gladelig dette Kvad:

Amund, du sov,
mens Sværd vi svang,
fejg du var,
mens Fjenden vi fælded.
Trolden vi tæmmed
og tog hans Guld;
nu sæle vi sejle
paa salten Vove.

Glad lad os trække
paa Aarerne, Gut,
til Dagen rødmer
de rørte Vande.
Frogerd skal spørge,
at Sejr vi fik,
saa bliver hun Helten
huld og god.

Dagen efter fandt der et stort Sammenstød sted imellem Tropperne, og Fridlev holdt et stort og blodigt Slag med Amund, og det baade til Lands og til Vands, thi ikke blot var der opstillet Fylkinger i aaben Mark, men de angreb ogsaa hinanden med deres Krigsflaader. Kampen førtes med stor Blodsudgydelse, og da Bjørn saa', at hans Fylking begyndte at vige, løste han sin store Hund og pudsede den paa Fjenden for ved Hundebid at vinde den Sejr, han ikke kunde opnaa med Sværdet. Dette paaførte Fjenden et forsmædeligt Nederlag, thi en hel Fylking tog Flugten, da Hunden angreb den med Tænderne. Det er ikke let at sige, om de havde mest Skam eller Skade af den Flugt, thi Nordmændenes Konge maatte jo skamme sig over sin Hær, eftersom Fjenden kunde gjøre det af med den ved Hjælp af et Dyr, og man kan ikke lægge Fridlev til Last, at han for at bøde paa sine Krigeres svigtende Tapperhed tog en Hund til Hjælp. I det Slag faldt Amund. Hans Tjener An med tilnavnet Bueskytte æskede Fridlev til Tvekamp, men Bjørn, der jo var af ringere Byrd end Kongen, vilde ikke, at denne skulde kæmpe med en ufrels Mand, og æskede derfor selv An til Kamp. Da Bjørn havde spændt sin Bue og lagde en Pil paa Strængen, gjennemborede en Pil, som An udskjød, Enden af Buestrængen; strax efter fulgte en anden Pil, der gjennemborede hans Knoer, og saa en tredje, der borede sig ind i Pilen, der laa paa Strængen. An, som var overmaae dygtig til at skyde med Bue paa langt Hold, havde nemlig med Vilje blot beskadiget sin Fjendes Vaaben for at vise ham, at han kunde handle ligesaa med ham selv og derved faa ham til at opgive sit Forsæt. Bjørn tabte imidlertid ingenlunde derfor Modet, Han lod haant om al Legemsfare og tog Kampen op med uforfærdet Mod og uden at fortrække en Mine og syntes hverken at give An noget efter i Færdighed eller at have mistet noget af sit sædvanlige Mod. Han lod sig i ingen Maade rokke fra sit Forsæt og gav sig uforfærdet i Kamp med sin Fjende.

Da de begge gik saarede ud af den, holdt de senere med lige stor Attraa efter Berømmelse en anden, ligeledes paa Agdarnæs.

Da Amund var falden, og Fridlev saaledes var bleven befriet for sin værste Fjende og havde opnaaet en dyb og tryk Fred, bøjede han sit barske Sind til Elskov, og efter at have vendt sine Tanker did rustede han en Flaade for at vinde den Brud, der forud var bleven ham nægtet. Omsider gav han sig ud paa Færden, men flaaden blev overfalden af Vindstille, og han brød derfor ind i Bygderne for at søge Levnedsmidler. Der tog en Mand ved Navn Grubbe gjæstfrit imod ham, og hans Datter tog han til Slegfred og avlede med hende en Søn, der blev kaldt Olaf. Da der var gaaet en Stund, fik han Frogerd til Ægte. Da han sejlede hjem igjen til Danmark, havde han kun en lidet heldig Rejse og blev dreven ind til Kysten af en ukjendt ø. Her aabenbarede en Mand sig for ham i Drømme og opfordrede ham til at hæve en Skat, der var gravet ned i Jorden, og angribe Dragen, der vogtede den; for at skjærme sig imod dens Edder skulde han hulle sig i en Oxehud og væрге sig imod Tændernes giftige Bid med et Skjold, der var overtrukket med Skind. For at prøve, om dette Drømmesyn havde talt sandt, angreb han Dragen, da den kom op af Vandet, og kastede længe forgjæves Spyd mod dens skjællede Side, thi Spydene prellede af imod den haarde Skal, der dækkede dens Legem. Men Dragen snoede sig mangefold, rykkede Træerne, den slog sin bugtede Hale om, op med Rode og hulede ved sine mange Vridninger Jorden helt ned til den faste Klippe, saa der paa begge Sider blev Banker, ligesom man paa sine Steder ser to Høje lige over for hinanden med en Dal imellem. Da Fridlev nu skjønnede, at den øverste Del af Utyskets Krop ikke var til at faa Bugt med, gik han løs paa den underste og borede Sværdet ind i Lysken, saa Edderen væltede ud af Udyret, der vred sig i Dødskamp. Da Dragen var død, grov han Skatten op af dens underjordiske Bo og lod den føre bort paa sine Skibe.

Ved Nytaarstid fik Fridlev, skjønt det holdt haardt, stiftet Forsoning imellem Bjørn og An, der gjentagne Gange havde holdt Tvekamp, og fik dem til at slutte Venskab i Steden for at hade hinanden. Han betroede dem ogsaa sin tre Aar gamle Søn Olaf til Opfostring. Han gjorde An til sin Hirdmand og gav ham sin Slegfred Juride, Olafs Moder, til Ægte, idet han mente, at hun roligere vilde finde sig i, at han forskjød hende, naar hun blev gift med saadan en Kæmpe og kom til at hvile i hans kraftige Arm i Steden for i Kongens.

Det var Skik i gamle Dage at adspørge Nornerne om, hvilken Skæbne der var beskaaren Børnene. Fridlev vilde da ogsaa have at vide, hvad Lykke der ventede hans Søn Olaf, og efter højtidelig at have aflagt sine Løfter gik han ind i Gudernes Tempel for at bede. Da han saa' ind i Helligdommen, saa' han tre Møer sidde hver paa sin Stol. Den første af dem var mild af Sind og lovede Drengen Fagerhed og fuldt op af Yndest blandt Menneskene; den anden skjænkede ham som sin gode Gave en overordentlig Gavmildhed, men den tredje, der var mere ondsindet og misundelig, lod haant om sine Søstres enstemmige Godhed og var opsat paa at forringe deres Gaver, hvorfor hun føjede Nærighedens Lyde til Drengens øvrige Egenskaber, og idet de andre Velgjerninger saaledes skæmmedes ved denne usalige Lydes Gift, føjede det sig saa, at Olaf formedelst disse Gavers Forskjel fik et Tilnavn, der bar Vidne om, at hos ham var Gavmildhed parret med Karrighed. Saalunde gik det til, at denne Lyde, der knyttede sig til hans Velgjerninger, gjorde Skaar i den oprindelige Ædelmodigheds Liffighed.

Da Fridlev vendte tilbage fra Norge og drog igjennem Sverige, paatog han sig af sig selv en Sendefærd og skaffede Halfdan, der endnu var ugift, Hedins Datter, som han i sin Tid havde frelst fra et Uhyre, til Ægtefælle. Imidlertid havde hans Hustru Frogerd født Frode, som fik sit Tilnavn af sin overvættens Gavmildhed. Formedelst Mindet om den Lykke, der havde hersket under hans Bedstefader, hvem hans Navn mindede om, var Frode allerede fra Vuggen og sin spæde Barndom af saa elsket af alle, at han hverken fik Lov til at gaa eller staa paa Jorden, men stadig sad paa Skjødets af Folk og blev kysset og klappet og saaledes ikke blev givet en enkelt til Opfostring, men saa at sige opfostredes af alle i Fællesskab.

Frode IV

Fridlev døde, da Frode gik i sit tolvte Aar, og Underkongerne i Sachsen, Sverting og Hanef, unddrog sig da den unge Konges Herredømme og prøvede aabenlyst paa at gjøre Oprør. Han overvandt dem i Slag og paalagde som Straf de overvundne Folk som Tegn paa Trældom at betale en Skilling for hvert Hoved. Han gik nemlig saa vidt i sin Gavmildhed, at han fordoblede den Sold, Krigerne havde haft fra gammel Tid af, hvilket den Gang var en helt ny Maade at vise sig gavmild paa. Og han gav sig ikke paa onde og egenmægtige Fyrsters Vis Lasternes lave Tillokkelser i Vold, men stræbte ivrig efter, hvad der var nærmest til at indbringe ham Hæder, efter at gjøre alle delagtige i sin Rigdom, efter at overvinde andre i Rundhaandethed, efter at være den første i Venlighed og, hvad der er det vanskeligste, at faa Bugt med Misundelsen ved ædelt Sind. Af den Grund vandt denne Yngling ogsaa inden føje Tid saa stor Navnkundighed hos alle, at der ikke blot gik lige saa stort Ry af ham som af hans Forfædre, men at hans Berømmelse endogsaa overgik, hvad de ældste Frasagn havde at melde om Fortidens Konger.

Paa den Tid kom en Mand ved Navn Stærkodder, Storværks Søn, der enten paa Grund af sine Kræfter, eller fordi Lykken var ham god, var undsluppen alene fra et Skibbrud, i hvilket hans Stalbrødre omkom, til Frode og blev modtagen af ham som Gjæstevænningen formedelst sin utrolige Ypperlighed baade i Henseende til Legeme og Sjæl. Efter at han en Stund havde været hos Frode og for hver Dag, der gik, var bleven stateligere udstyret, gav Frode ham omsider et prægtigt Skib og gav ham det Hverv som Viking at vaage over Landets Kyster. Han havde nemlig af Naturen faaet et Legeme, der overgik andre Menneskers i Ypperlighed, og hans Mod svarede i den Grad dertil, at man holdt for, at han ikke veg Pladsen for noget Menneske, hvad Tapperhed angik. Hans Navnkundighed strakte sig saa vidt, at der endnu den Dag i Dag gaar det berømmeligste Ry af hans Bedrifter og af hans Navn. Ikke blot hos vore Fædre stod der nemlig Glans af hans udmærkede Manddomsgjerninger, men ogsaa i alle Dele af Sverige og Sachsen havde han vundet sig det herligste Ry. Efter hvad Sagnet melder, skal han være kommen til det Land, som Sverige grænser til imod øst, hvor nu de barbariske Ester og andre Folkefærd vidt og bredt bo i Mængde. Et fabelagtigt og almindelig udbredt Sagn fortæller Ting om hans Fødsel, som strider imod sund Fornuft og ikke paa nogen Maade staaer til Troende. Det hedder sig nemlig, at han skal have været af Jætteslæggt, og at hans Nedstamning fra Utyskerne skal have røbet sig ved, at han havde en usædvanlig Mængde

Hænder, men saa hedder det sig fremdeles, at Guden Thor afrykkede de fire, som Naturen i sin overstrømmende Gavmildhed havde givet ham for meget, efter først at have revet Senernes Sammenføjninger over, saa at han, efter at de Hænder, der gjorde ham til et Utske, var tagne bort, kun havde to tilbage, og at hans Legeme, der før var svulmet op til jætteeagtig Størrelse og som Følge af Hændernes unaturlige Antal saa' ud som en Jættes, fra da af blev tvunget ned i en bedre Skikkelse og holdt inden for menneskelig Størrelses Grænser. Der var nemlig i gamle Dage Folk, som var drevne i Trolddomskunster, nemlig Thor og Odin og adskillige andre, som med sære Koglerier forstod at lave øjenforblindelse og derved vandt de enfoldige Sjæle og begyndte at gjøre Krav paa guddommelig Rang. Det var især Norge, Sverige og Danmark, de hildede i den taabeligste Lettroenheds Garn, og som de, ved at anspore disse Lande til at yde dem Tilbedelse, besmittede med deres Bedrageri. Virkningerne af deres Løgne gik nemlig saa vidt, at alle andre ærede en vis guddommelig Magt i dem, holdt dem for at være Guder eller i Pagt med Guderne, opsendte højtidelige Bønner til disse Trolddoms Ophavsmænd og omfattede en vanhellig Vildfarelse med den Ærefrygt, der skyldes den sande Religion. Deraf kommer det, at Ugedagene hos os fører Navn efter dem, medens det er vitterligt, at de gamle Romere opkaldte Dagene hver for sig enten efter deres Guders Navne eller efter de syv Planeter. Af selve Navnene paa Dagene fremgaar det imidlertid tydeligt, at de, der dyrkedes af vore Forfædre, ikke var de samme, som de gamle Romere kaldte Jupiter og Mercurius, eller som Grækenland og Latium ydede en af Overtro opfyldt Hyldest. De Dage, som hos os kaldes Thors eller Odins Dag, kalde de nemlig Jupiters eller Mercurius'. Dersom vi nu i Henhold til den anførte Fortolkning antage Thor for Jupiter og Odin for Mercurius, følger deraf, hvis vore Forfædre, som almindelig holdt for, at Thor var Odins Søn, staa til Troende, at Jupiter var Mercurius' Søn. Men da Romerne nu tværtimod forsikrer, at Mercurius er Jupiters Søn, bliver der ikke andet for, hvis de har Ret i deres Paastand, end at vi maa antage, at Thor har været en anden end Jupiter og Odin forskjellig fra Mercurius. Der er dem, som mener, at de Guder, som vore Forfædre dyrkede, kun havde Gudenavnet til fælles med dem, der dyrkedes i Grækenland og Latium, men at de, da de saa omtrent var jævnbyrdige med disse i Værdighed, laante Dyrkelsen tillige med Gudenavnet fra dem. Dette maa være nok sagt om Danmarks Guder i gamle Dage. Jeg har kortelig fremsat dette i al Almindelighed, for at Læserne klarlig kan se, hvilken Gudsdyrkelse vort Fædreland havde, da den hedenske Overtro herskede her. Nu tager jeg Traaden op igjen, hvor jeg slap den.

De gamle fortæller, at Stærkodder, som jeg omtalte ovenfor, lod sine Bedrifters Førstegrøde tjene Guderne til Behag, idet han dræbte den norske Konge Vikar. Hermed hang det efter nogles Sigende saaledes sammen: Da Odin i sin Tid vilde, at Vikar skulde dø en ynkelig Død, men dog ikke aabenlyst vilde undlive ham, skjænkede han Stærkodder, som allerede udmærkede sig ved sin usædvanlige Størrelse, ikke blot Manddomsmod, men ogsaa Evne til Skjaldskab, for at han skulde være saa meget villigere til at være ham behjælpelig med at fuldbyrde Kongens Drab, thi det haabede han af ham til Tak for den Ære, han viste ham. Af samme Aarsag skjænkede han ham ogsaa tre Mands Levetid saaledes, at han i hver af dem skulde begaa en Niddingsdaad; for disse Ugjerningers Skyld forlængede han saaledes hans Liv. Stærkodder drog strax til Vikar, dvælede en Stund hos ham og skjulte det Forræderi, han pønsede paa, under paatagen Underdanighed. Omsider drog han paa Vikingetog sammen

med ham. Da de et Steds længe blev hjemsøgte af voldsomme Storme, der i den Grad hindrede Sejladsen, at de maatte ligge stille største Delen af Aaret, mente de, at der maatte Menneskeblod til for at forsone Guderne. De lagde derfor Lodder i en Krukke, og Lodden faldt da saaledes, at Kongens Liv krævedes som Offer. Stærkodder lavede da en Løkke af Vidjer og lagde den om Halsen paa Kongen; han skulde blot tilsyneladende lide Døden og hænge en stakket Stund, sagde han, men Løkken var saa fast, at den gjorde sin Skyldighed, saa Vejret gik fra Kongen, medens han hang, og inden Dødskampen endnu var endt, røvede Stærkodder ham med sit Sværd den Smule Liv, han havde tilbage, og aabenbarede saaledes sin Troløshed, da han burde have bragt ham hjælp. Jeg anser det ikke for fornødent at drøfte det Sagn, der gaar ud paa, at de smidige Vidjer pludselig hærdedes, saa Løkken blev, som om den var af Jærn. Derpaa bemægtigede han sig Vikars Skib og sejlede, i den Agt at lægge sig efter Vikingsfærd, til en Mand, der hed Bemund og var den ypperste Viking i Danmark; Bemunds Stalbroder Frakk var nemlig bleven kjed af Vikingelivets Besværligheder og havde trukket sig ud af Samlaget med ham imod efter Aftale at udrede en Sum Penge. Stærkodder og Bemund lagde saa megen Vind paa Ædruelighed, at de, efter hvad der fortælles, aldrig nød nogen rusende Drik, for at ikke Afholdenheden, der er det Baand, som holder fastest paa Tapperheden, skulde lægges øde af Overdaadighed. Efter at have hærjet vidt og bredt trængte de ind i Rusland for ogsaa at underkue det, og Landsens Folk, som ikke turde fortrøste sig til deres Mure eller Vaaben, søgte at standse Fjendernes Fremgang ved at lægge usædvanlig spidse Fodangler i Vejen for dem for paa den Maade at standse dem, hvis Fremgang de ikke paa anden Maade kunde hindre, og for at Jorden lønlig kunde saare dem i Fodsaalerne, som de var bange for at møde med deres Hær i aabent Slag. Men ikke engang en saadan Hindring formaade at holde Fjenden tilbage, thi Danskerne var listige nok til at gjøre Russernes Værk til spildt Umage. De tog nemlig strax Træsko paa og traadte med uskadte Fødder paa Spidserne under deres Fodsaaler. Disse Fodangler var saaledes indrettede, at de havde fire forskellige Spidser, som var saaledes anbragte, at de, til hvilken Side de end faldt, stadig stod fast paa tre Ben. Derpaa trængte de ind i de tætte og uvejsomme Skove og drev Russernes Fyrste Flokke bort fra de Smuthuller imellem Bjærgene, han havde søgt Tilflugt til, og her gjorde de saa meget Bytte, at der ikke var én af dem, som ikke vendte tilbage til Flaaden belæsset med Guld og Sølv.

Da Bemund var død, blev Stærkodder formedelst sin Tapperhed til kaldt af Bjarmelandskæmperne, og blandt dem øvede han mange mindeværdige Bedrifter, hvorpaa han drog til Sverige, hvor han lod Hvile falde paa sig i syv Aar hos Frøs Sønner. Omsider drog han fra dem til Hakon, Statholderen i Danmark; da han opholdt sig i Upsal, paa den Tid Ofringerne fandt Sted, blev han nemlig led ved de kvindagtige Danse, Bifaldet, Gjøglerne høstede ved deres Skuespil, og Bjældernes blødagtige Lyd, hvoraf det fremgaar, hvor fjærnt hans Sind var fra al Yppighed, eftersom han ikke engang kunde holde ud at se derpaa, i den Grad er Blødagtighed Tapperheden imod. Desaarsag sejlede han sammen med Hakon til Irland, for at selv de fjerneste Riger i Verden ikke skulde undgaa at føle Danskernes Vaaben. Paa den Tid var der en Konge paa øen, som hed Huglet. Skjønt han havde et velfyldt Skatkammer, var han dog saa befængt med Gjerrighed, at han, da han en Gang forærede et Par Sko bort, som en kunstfærdig Haandværker sirlig havde udstafferet, tog Baandene af og

saaledes forvandlede Gaven til en Haan og ved denne stygge Adfærd forringede dens Værdi saaledes, at han fik Had til Tak for den. Han plejede da heller aldrig at vise Gavmildhed imod nogen gjævn Mand, men gjorde kun godt imod Gjøglerne og Pudsenmagere, thi da han selv var en lumpen Sjæl, var det i sin Orden, at han søgte fortrolig Omgang med andre lumpne Sjæle, og at han, der var besmittet med Laster, lokkede og sleskede for Folk af samme Slags. To Ædlinger af udmærket Tapperhed havde han dog, Geigad og Svibdag, der ved deres herlige Krigsbedrifter lyste imellem deres blødagtige Stalbrødre som Ædelstene paa en Mødding. De var da ogsaa de eneste til at forsvare Kongens Skatte. Da Kampen imellem Huglet og Hakon begyndte, brød Gjøglerne, hvis Letsindighed ogsaa gjorde deres Legemer svage, i deres Forfærdelse Rækkerne og tog skammelig Flugten, og det var al den Tak, Kongen fik af dem for de Velgjerninger, han havde bevist dem, men Geigad og Svibdag holdt ene Stand imod de mange fjendtlige Krigere og kæmpede med en saa utrolig Tapperhed, at de ikke syntes at gjøre to Mands Gjerning, men en hel Hærs. Geigad tilføjede Hakon, der trængte haardt ind paa ham, et saa vældigt Saar i Brystet, at det øverste af Leveren blev hugget af. Det var ogsaa ved den Lejlighed, at Stærkodder, da han trængte ind paa Geigad med sit Sværd, fik et svart Saar i Hovedet; han sagde senere i et Kvad, at værre Saar havde han aldrig faaet, thi skjønt Huden udenpaa groede sammen igjen over det kløvede Hoved, blev der siddende en slem Buldskab i Saaret underneden. Da Huglet var overvunden og fældet og Irlænderne drevne paa Flugt, lod Stærkodder alle dem af Gjøglerne, der var bleven fangne, piske, thi han mente, at det sømmede sig bedre at straffe en Flok Gjøglerne paa en latterlig Maade ved at lade dem miste deres Hud end ved at fare saa grumt frem imod dem at lade dem straffe paa Livet. Saaledes lod han den lumpne Bande, der drev Gjøglerhaandværk, lide en forsmædelig Straf og nøjedes med at revse den med vanærende Piskeslag. Derpaa bød Danskerne, at Kongens Skatte skulde tages ud af Skatkammeret i Byen Dublin og overgives til almindelig Plyndring, thi saa store Skatte fandtes der, at ingen brød sig synderligt om, at de blev ligelig delte.

Derefter blev Stærkodder sammen med Slavernes Fyrste Vine sendt ud for at hindre østerlænderne i at falde fra. De kæmpede med Kurlænderne, Semberne, Sangalerne og til sidst med alle østerlændernes Hære og vandt vidt og bredt berømmelige Sejre. En Kæmpe ved Navn Visin, som der gik stort Ry af, havde i Rusland slaaet sig ned paa et Fjæld, der hedder Anefjæld, og hjemsøgte Landene nær og fjærn med alskens Udstyr. Han havde for Skik at døve Od og Egg paa ethvert Vaaben blot ved at se paa det, hvis Aarsag han, da han havde mistet al Frygt for Saar, blev saa dumdristig, at han endogsaa bortførte anselige Mænds Hustruer i Mændenes Paasyn og voldtog dem. Opbragt ved Rygtet om disse Skjændselsgjerninger drog Stærkodder til Rusland for at dræbe denne Ildgjerningsmand og da han mente, at ingen Kamp var saa haard, at han jo nok skulde bestaa den, udæskede han Visin til Tvekamp og fældede ham efter at have berøvet ham den Fordel, hans Kunster gav ham. Han havde nemlig overtrukket sit Sværd med en ganske tynd Hud, saa at det ikke var til Syne for Trolldanden, og hverken hans Trolldomskunsters Magt eller hans vældige Kræfter hjalp Visin noget, han maatte ligge under for Stærkodder. Derefter overvandt han i Byzanz, stolende paa sine Legemskræfter, i Tvekamp en Kæmpe ved Navn Tanne, der havde Ord for at være uovervindelig, og drev ham i Landflygtighed til ukjendte Egne af Verden, og da ingen

Vanskæbne nu havde været mægtig nok til at kunne unddrage hans Kræfter Sejren, drog han til Polen og overvandt der i Tvekamp en Kæmpe, som Danskerne kalder Vaske, men Tyskerne med nogen Forandring af Bogstaverne Wilzce.

Imidlertid begyndte Sachserne at pønse paa Frafald og særlig at overveje, hvorledes de uden at indlede sig i aaben Krig kunde faa Bugt med Frode, der hidtil var uovervunden i Krig. Da de mente, at det bedst lod sig gjøre ved at holde Tvekamp med ham, skikkede de Sendemænd til ham, der skulde udæske ham, eftersom de vidste, at han stadig var rede til at udsætte sig for enhver Fare, og at hans ædle Sjæl ikke vilde undslaa sig for nogen som helst Udfordring. De mente, at det var bedst at angribe ham nu, da de hørte, at Stærkodder, hvis Tapperhed de fleste var bange for, havde Ærind anden Steds. Men medens Frode tøvede med Svaret, som han sagde, han maatte tale med sine Venner om, vendte Stærkodder hjem fra Vikingetog, og han havde især det at indvende imod denne Udfordring, at det sømmede sig kun for Konger at holde Kamp med deres Ligemænd; det gik ikke an, sagde han, at de indlod sig paa det med Mænd af Folket; det var bedre, at han, der var af ringere Byrd, tog den Dyst paa sig.

Sachserne gik da til Hame, der havde Ry for at være deres ypperste Mand i alle Legemsidrætter, gjorde ham mange Løfter og bød ham hans egen Vægt i Guld, hvis han vilde paatage sig den Tvekamp. Kæmpen lod sig lokke af det meget Guld, og i krigersk Optog ledsagede de ham til den bestemte Kampplads. Danskerne fulgte i krigersk Skrud Stærkodder, der skulde gaa i sin Konges Sted, samme Steds hen. Hame, som i Tillid til sin Ungdom lod haant om saadan en vissen og affældig Olding, foretrak at tage Tag med ham fremfor at angribe ham med Vaaben. Da han gik løs paa ham, vilde han have kastet ham til Jorden, hvis ikke Lykken, som ikke vilde, at den gamle Mand skulde overvindes, havde hindret, at der skete ham nogen Fortræd. Det hedder sig nemlig, at, da Hame slog sin Næve i ham, sank han saaledes sammen under den, at han, støttende sig paa Knæene, berørte Jorden med sin Hage. Men denne sin Vaklen tog han glimrende Oprejsning for, thi da han igjen fik rettet sig i Knæhaserne og fik Haanden fri, saa han kunde faa draget Sværdet, kløvede han Hame midt igjennem. Mange Jordegodser med tresindstyve Trælle paa hvert blev Sejrens Løn. Efter Hames Fald blev Danskernes Herredømme over Sachserne saa ublu, at de nødte dem til som Trældomstegn at betale en Skilling om Aaret for hvert af deres Lemmer, der var en Alen langt. Det huede Hanef ilde, og opfyldt af Begjærlighed efter at faa den Skat afskaffet pønsede han paa Krig. Urokelig Kjærlighed til hans Fædreland fyldte ham for hver Dag, der gik, mere og mere med Medynk med de undertrykte, og opsat paa at give Livet hen for sine Landsmænds Frihed lagde han ikke Skjul paa sin Lyst til at gjøre Oprør. Frode førte Tropper over Elben og fældede ham ved Byen Hannover, der er opkaldt efter ham. Sverting derimod, som ikke var mindre bedrøvet over sine Landsmænds Nød, talte ikke om den Ulykke, der var overgaaet hans Fædreland, men rugede endnu mere haardnakket end Hanef over en Plan til dets Befrielse. Man hører jævnlig Folk være i Tvivl om, hvor vidt han bør roses eller lastes for dette sit Forsæt, men jeg betragter det rent ud som forbryderisk, fordi det hidrørte fra en forræderisk Attraa efter at gjøre Oprør, thi skjönt det syntes overmaade godt at søge at skaffe sit Fædreland Friheden, burde man dog ikke stræbe efter at opnaa den ved Svig og Forræderi, og da nu Svertings Daad rent ud var uhæderlig, kan den heller ikke kaldes god; thi det er smukkere aabenlyst at angribe den, man vil til Livs, og at tilfredsstille sit Had aabenlyst

end at skjule den Lyst til at gjøre Fortræd, man i Virkeligheden føler, under paatagen Venlighed. Men hvad der avles af Forbrydelse, er der ingen Ære ved, og det bærer kun kortvarig og hurtig affaldende Frugt. Thi ligesom det er en falsk Sjæl, der med hemmelige Kunster dækker over sit fule Forræderi, saaledes er det ogsaa i sin Orden, at hvad der er Svig ved, er usikkert og skrøbeligt. Det er jo nemlig bekjendt nok, at Fals for det meste slaar sin egen Herre paa Hals, og saaledes gik det ogsaa med Sverting, efter hvad Rygtet melder. Da han nemlig havde besluttet at overfalde Kongen under Paaskud af at gjøre Gilde for ham og brænde ham inde, overraskede Kongen ham og fældede ham, om han end selv ogsaa maatte lade Livet for Svertings Haand. Det føjede sig altsaa saa, at den enes Forbrydelse voldte begges Død, og skjønt Svigen naaede sit Maal over for Fjenden, slap dens Ophavsmand dog ikke ustraffet derfra.

Ingild

Efter Frode fulgte hans Søn Ingild. Han vendte sit Sind fra alt, hvad godt og hæderligt var, vanslægtede fra sine Forfædre og gav sig helt og holdent de frækkeste Udsvævelsers Tillokkelser i Vold, saa at han helt vendte sig fra, hvad rigtigt og godt var, og hengav sig til Lasten i Steden for til Dyden og forsømte, efter at have overskaaret alle Afholdenhedens Sener, sine Kongepligter og blev Ypperlighedens skidne Træl. Han lagde sig i Virkeligheden efter alt, hvad der strider imod og er uforeneligt med et sædeligt Liv. Den Hæder, hans Fader og Bedstefader havde vundet, besudlede han ved til Stadighed at hengive sig til den hæsligste Vellyst, Forfædrenes straalende Ære formørkede han ved de skammeligste Gjerninger. Han var nemlig i den Grad hengiven til Fraadseri, at han hverken brød sig om at hævne sin Fader eller om at afværge den Uret, Fjenderne tilføjede Riget; naar han blot kunde kildre sin Gane, mente han, at Maadehold og Selvbeherskelse ikke var noget at bryde sig om. Ved Dovenskab og Uvirksomhed besmittede han sit herlige Stamtræ, idet han førte et løsagtigt og vellystigt Liv, og hans Lyst var at styrte sin vanslægtede Sjæl, der vandrede ad Vildveje, som var langt borte fra dem, hans Fædre havde vandret ad, i Lasternes hæsligste Svælg. At træffe sit Valg imellem Fuglekræmmere, Køgemestre, Stegepander, de mangfoldige Steder, hvor der tilberedtes Midler til at kildre Ganen, de forskjellige Mestre til at stege og krydre Maden stod for ham som det, man vandt Hæder ved. Derimod Vaabenfærdighed, Krigsvæsen eller Krig kunde han hverken selv finde sig i at uddanne sig i eller taale, at andre lagde sig efter. Saaledes forsømte han alle mandige Idrætter og lagde sig i Stedet for efter kvindelige, thi hans Ganes stadige Trang til at blive kildret gjorde ham indtagen i al Slags Køkkenos. Stadig ræbende af sin Rus og blottet for den mindste Smule Ædruelighed røbede han ved sin stinkende Aande den ufordøjede Raaddenskab, hans Bug var fuld af. Han var i sin Overdaadighed lige saa vederstyggelig, som Frode havde været ypperlig i Krig, i den Grad havde Ganens utidige og fordævelige Pirring svækket hans Sjæl ved de stadige Nydelser. Stærkodder væmmes saa stærkt ved hans Umaadeholdenhed, at han opgav Venskabet med ham og søgte Samlag med Svenskekongen Halfdan, idet han foretrak at tage sig noget for fremfor at gaa ledig. Saa stærkt var det ham imod blot at give sit Minde til Overdaadighed.

Svertings Sønner, som var bange for, at Ingild skulde hævne den Udaad, der var bleven øvet imod hans Fader, gav ham deres Søster til Ægte for ved denne gode Gjerning at forebygge Hævnen. De gamle siger, at hun fødte ham Sønnerne Frode, Fridlev, Ingild og Olaf, af hvilke somme dog paastaar, at den sidste var Søn af hans Søster.

En Guldsmed af ringe Herkomst, men som var dreven i Smiger og udstyret med forskellige af de Smaaegenskaber, hvorved Kvinders Attraa især vækkes, havde ved sit forelskede Væsen faaet Kongens Søster Helga til at skjænke sig Gjenkjærlighed. Efter Kongens Død havde der nemlig ingen været, som ærede Faderens Fortjenester i hans Afkom, og hun havde derfor været uden Optugtelse og Formyndere. Da Stærkodder ved rejsendes stadig gjentagne Beretninger var kommen under Vejr hermed, kunde han ikke finde sig i, at Smedens Frækhed skulde gaa ustraffet hen, thi ligesom han stadig mindedes de Velgjerninger, han havde nydt, var han altid rede til at straffe Frækhed. Han skyndte sig da med at give sig i Lag med at revse en saa uhørt Frækhed, opsat paa at gjengjælde den forældreløse Pige de Velgjerninger, hendes Fader havde vist ham. Han drog derfor gennem Sverige og kom til Smedens Hus, hvor han tog Stade tæt ved Dørtærskelen efter at have trukket Hatten ned over øjnene for ikke at blive kjendt. Smeden, som ikke var tilstrækkelig fortrolig med det gamle Ord: "Tit skjuler daarlige Kappe stærke Hænder", skjældte ham ud og bød ham skyndsomst forføje sig bort, han skulde faa de sidste Stumper, der blev tilovers af det, Tiggerne fik at spise, sagde han. Den gamle Mand, hvis indgroede Selvbeherskelse gav ham Taalmodighed, havde imidlertid nok Lyst til at blive, hvor han var, og efterhaanden komme paa det rene med sin Værts Frækhed; hans Fornuft var nemlig større end hans Hidsighed og holdt hans stigende Vrede i Tømme. Saa gik Smeden med aabenlys Frækhed hen til Pigen, smed sig i hendes Skjød og bød hende kæmme hans Haar med sine Jomfruhænder. Saa tog han Skjorten til Side og forlangte, at hun skulde fange Lopper paa ham, at hun, en Kvinde af den ypperste Byrd, uden at rødme skulde røre med sine Fingre ved hans skidne Skjorte. Saa vovede han i den Tro, at han havde Lov til at gjøre, hvad hans Lyst drev ham til, at stikke sine lystne Hænder inden for hendes Kjortel og tage hende paa Brystet, men hun havde ved at se nærmere til faaet Kjending af den gamle Mand, som hun kjendte fra fordums Dage, og følte sig skamfuld; hun vilde ikke vide noget af den frække, vellystige Befamlen at sige og skubbede de ukyske Hænder til Side, hvorhos hun lod Smeden vide, at nu havde han Vaaben nødig, og bød ham holde op med sin lystne Leg. Stærkodder, som havde siddet ved Døren med Hatten ned over øjnene, var allerede bleven saa opbragt ved dette Syn, at han ikke længer kunde styre sig, men kastede sin Kappe og greb med højre Haand om Sværdet for at drage det. Smeden, som ikke forstod sig paa andet end Liderlighed, vaklede i pludselig Angst, og da han saa, at nu trak det op til Slagsmaal, opgav han alt Haab om at forsvare sig og saa' den eneste Redning i Nøden i Flugt. Men nu var det lige saa vanskeligt at slippe ud af Døren, som Fjenden passede paa, som det var farligt at bie paa Drabsmanden inde i Huset. Omsider var han nødt til at gjøre en Ende paa sin Tøven, og han mente da, at en Fare, som der dog var en, om end ringe, Mulighed for at slippe igjennem, var at foretrække for en sikker og umiskjendelig Fare. Han greb da til Flugt, fordi det tyktes ham muligvis at kunne hjælpe, og fordi det var den nærmeste Vej til Frelse, skjønt det var haardt nok, saa stor Fare som der var derved; han opgav da sin Tøven som et Onde, der ingen Hjælp var at vente af, og som uundgaaelig syntes at maatte medføre Fortræd. Men lige

som han naaede Tærskelen, hug Stærkodder, der stod foran Døren, Bagdelen af ham, saa han tabte Fodfæstet og faldt halv død om; den gamle mente nemlig, at han omhyggelig burde undgaa at bruge sine berømmelige Hænder til at slaa en lumpen Askepuster ihjel, og at Vanære vilde være en haardere Straf for hans skamløse Elskov end Døden. Der er jo nemlig dem, som holder for, at den, der faar et ordentligt Smæk, bliver værre straffet end den, der bliver slaaet helt ihjel. Saaledes gik det til, at Pigen, som ingen Forældre havde til at tage sig af hende, for Fremtiden førte sig op som en vel optugtet Kvinde og saa at sige overtog en omhyggelig Formynders Gjerning over sig selv. Men da Stærkodder saa' sig om og skjønnede, at Husets Folk var bedrøvede over den Fortræd, dets Herre nys havde lidt, overdængede han den saarede med Haansord og begyndte at kvæde, som følger, til hans Bespottelse:

Hvorfor sørger
I saa saare?
Hvi saa tyst
og trist i Hallen?
Kærer I for
kjælen Husbond,
som for Brynde
Bagen misted?

Blusser ej som
før hans Elskov?
Fik det med hans
Frækhed Ende?
Kom kun frem, du
Kvindedaarer,
Ord vi vil
i Venskab vexsle.

Suk og sørg
ej længer, Svende,
hæng dog ikke
saa med Hov'det.
Munter vil jeg
nu jer melde,
hvi jeg kom,
og hvad jeg saa'.

Bud jeg fik
om Helgas Bejler,
fik i Sinde
selv at se ham;

mest faar ukjendt
Mand at se,
derfor jeg mit
Aasyn dulgte.

Saa' jeg da
et sælsomt Syn,
Smeden ind i
Hallen svansed;
let paa Taa
omkring ham tripped,
smiled sødt
og smisked kjælent.

Fin han var
i al sin Fore,
Bæverskind
hans Kappe bræmmed,
Brogen var
med Guld baldyret,
paa hans Sko
Karfunkler skinned.

Hans Haar med broget
Baand var bundet,
kunstig kruset,
sirlig krøllet.
Strunk og stolt
han stod i Hallen,
Stormand kjendes
strax paa Tøjet.

Han, den usle
Askepuster,
Kongebarn
for Jævning kaldte.
I Jomfruskjød
den Skjelm sig slængte:
"Kæm mit Haar,
min hulde Brud.

"Kløe føler

jeg i Kroppen,
lysk mig lidt,
og lop mig, kjære",
famled saa
med lystne Fingre
frækt paa hendes
fulde Barm.

Strax dog Møen
Stærkod kjendte:
"Væk med Haanden!
Var dig Svend
Stærkod, tror jeg,
staar ved Døren,
Ve og Vunder
vist dig venter".

Ej den Aske-
puster ænsed
Kongebarnets
kloge Tale:
"Frygt dog ej
en fattig Stavkarl,
Helte bærer
Herteskrud".

Flux af Balgen
fløj mit Glavind,
kløved brat
hans brede Bag.
Kongebarnet
fik en Kindhest,
Blod i stride
Strømme nøs hun.

Græd hun da
for al sin Gammen,
Blod og Taarer
brat blev blandet;
endt er nu
den usle Elskov
med den brøde-

fulde Brynde.

Af dit Bryst jeg
Blodet kryster,
glæd dig, Mø,
det ej er Mælk.
Som en Træl jeg
flux dig solgte,
bar du under
Hjærte Barn.

Kostbar Skat
er Kvindes Rygte;
sky selv Skin,
som kan det skjænde.
Klaffer knuser
mangen Kvinde,
giv til Klaffer
aldrig Grund.

Taabelig
og tosset var du,
lidt din Ære
kun du ænsed,
da du kyssed
slig en Karl,
elsked slig en
Askepuster.

Aldrig mer
din Æt du glemme;
husk, at du er
Frodes Datter
Runden at saa
ædel Rod,
bør du kun
en Konge kaare.

Smed som Smed
jeg smæder ej,
højt jeg mangen
Smed vil hædre,

naar han smeder
Sværd og Spyd,
hvasse Vaaben
værd at bære.

Lidet dog
den Smed jeg lider,
som kun smeder
gyldne Smykker.
Tit det røde
Guld han rapser,
Kryster jeg ham
altid kalder.

Saalunde kvad Stærkodder og havde lige saa megen Fornøjelse af sine Ord som af sin Gjerning. Derefter vendte han tilbage til Halfdan, traadte med største Venkab i hans Tjeneste og aflod aldrig fra krigerske Idrætter, saa han stadig vendte sin Sjæl fra Vellyst og lod den være helt optagen af Krig og Orlog.

Ingild havde to Søstre, Helga og Aase, af hvilke den første var fuldt giftefærdig, medens den anden var yngre og endnu ikke mandvoxen. En Nordmand ved Navn Helge fik Lyst til at bejle til Helga og sejlede til den Ende til Danmark. Han havde udstyret sit Skib med den største Pragt, Sejlene var guldbaldyrede, Masterne forgyldte og Tovværket purpurfarvet. Da han kom til Danmark, lovede Ingild at opfylde hans ønske, hvis han som Bevis paa sit Ry dristede sig til at tage en Dyst op med de Kæmper, der blev stillet imod ham. Det Vilkaar havde Helge intet imod, han vilde gjerne gaa ind paa den Overenskomst, svarede han, og Fæstensøllet blev da drukket med stor Højtidelighed. Nu fortælles der, at i de Dage var ni Sønner af en Høvding paa Sjælland voxet til og udmærkede sig frem for andre i Henseende til Styrke og Mod. Den ældste af dem hed Angantyr, og da han, som ogsaa bejlede til Pigen, nu erfor, at hun, som var bleven nægtet ham, var bleven lovet Helge, udæskede han ham til Kamp for at jage sin Ærgrelse bort med Sværdet. Helge gik ind paa at give Møde, og det blev efter begges ønske bestemt, at Kampen skulde finde Sted paa Bryllupsdagen; det ansaas nemlig af alle for en Skam og Skjændsel, naar nogen vægrede sig ved at møde, naar han var bleven æsket til Kamp, og paa den ene Side ængstedes Helge derfor af Tanken om den Skam, det vilde være, om han holdt sig tilbage fra Kampen, og paa den anden Side af Frygt for at tage sig den Dyst paa, han holdt nemlig for, at det var ubilligt og i Strid med de almindelige Vedtægter for Holmgang, naar det nu havde faaet Udseende af, at han havde lovet ene at tage Kampen op med ni Mand. Da han nu grublede over dette, sagde hans Fæstemø, at han nødvendigvis maatte have Hjælp, og opfordrede ham til at afholde sig fra en Kamp, han ikke syntes at kunne faa andet end Død eller Skam ud af, saa meget mere som han ikke havde gjort nogen fast Aftale med dem, han skulde slaas med, om hvor mandstærke de havde Lov til at møde. Han skulde derfor undgaa den Fare og sørge for sin Sikkerhed ved at bede Stærkodder, som holdt til ovre hos Svenskerne, om at komme ham til Undsætning, han plejede altid at hjælpe Folk, der var stedt i Vaande, og førte tit ved at tage en Haand i med Ting, der saa' bedrøvelige

ud, til en lykkelig Ende. Dette Raad huede Helge vel, og med et lidet Følge begav han sig da til Sverige. Da han kom til Upsal, som er den ypperste By i det Land, blev han selv udenfor, men sendte en ind, som skulde føle sig for hos Stærkodder ved at hilse ham høvisk og byde ham til Gjæst ved Frodes Datters Bryllup. Den Høflighed tog Stærkodder nu saare fortrydelig op, som om det ligefrem var en Fornærmelse; han saa' hvast paa den unge Mand og sagde, at hvis han ikke havde nævnt hans dyrebare Frodes Navn, skulde han være kommen til at bøde, fordi han kom med saadan taabelig Besked til ham og bildte sig ind, at Stærkodder havde for Skik som en Hofnar eller Snyltegjæst at løbe efter Osen fra et fremmed Kjøkken for fin Levemaades Skyld. Da Tjeneren kom tilbage med den Besked, begav Helge sig til Kongeborgen, hilste den gamle i Frodes Datters Navn og bad ham være hans Stalbroder i den Kamp, han var bleven udæsket til, han mente nemlig, at hans egne Kræfter ikke vilde forslaa dertil, eftersom der ikke i den Aftale, der var bleven gjort, var bleven truffet nogen sikker Bestemmelse om, hvor mange han skulde slaas med. Da Stærkodder havde faaet at vide, naar og hvor Kampen skulde staa, optog han ikke blot hans Begjæring vel, men satte Mod i ham ved at love ham sin Bistand og bød ham drage tilbage til Danmark med sit Følge, selv vilde han saa skyde Gjenvej did ad Lønstier, sagde han. Helge drog da bort, og nogle Dage efter gav Stærkodder sig paa Vej, og kan man tro, hvad Rygtet fortæller, skal han have skyndt sig saa stærkt, at han paa én Dag tilbagelagde lige saa stort et Stykke Vej som de, der var rejst forud for ham, brugte tolv Dage til, saa det traf sig saa, at begge Parter naaede Vejende paa én og samme Tid og mødtes ved Ingilds Hus. Da Stærkodder nu der, som om han kunde være en af Tjenerne, gik langs ad Bordene, hvor Gjæsterne sad bænkedede, opmuntrede de før omtalte ni Mand hverandre til den forestaaende Kamp, idet de med hæslige Lader udstødte gruelige Hyl i Munden paa hverandre og rendte frem og tilbage som Gjøglerne, ja, der er dem, som siger, at de gjøede ad den nys ankomne Kæmpe som olme Hunde. Stærkodder skjældte paa dem, fordi de skabte sig saa latterlig ved at skære Ansigter og gjorde sig til Nar ved saaledes at tage Munden fuld og gabe op; det var fra sligt, sagde han, at kvindagtige Mænd i deres tøjlesløse Blødagtighed fik deres frække Liderlighed. Da han saa blev spurgt, om han havde Mod til at slaas, svarede han, at de kunde stole paa, at han havde Kræfter til at tage det op ikke blot med én, men med saa mange, de vilde stille imod ham, og da de ni hørte det, gik det op for dem, at det maatte være ham, som de havde hørt vilde komme langvejs fra for at hjælpe Helge. For at Brudekammeret kunde være under saa meget sikrere Bevogtning, paatog Stærkodder sig nu ogsaa frivillig at holde Vagt ved det, og efter at have trukket Døren til, skød han et Sværd for i Stedet for Slaa og stillede sig saa selv paa Post og sikrede saaledes Brudeparrets Nattero. Da Helge vaagnede og havde faaet Søvntungheden rystet af sig, kom han i Tanker om sit Løfte og iførte sig sine Hærklæder, men da han saa', at der endnu var en stakket Stund igjen, før den mørke Nat var leden, og han vilde vente til Daggry, lagde han sig atter i Sengen og gav sig til at gruble over den farlige Sag, der var saa nær for Haanden, og saa listede Søvn sig atter over ham i sin Sødhed, saa at han faldt i en dyb Slummer. Da Stærkodder ved Daggry kom ind og fandt ham sovende i sin Hustrus Arme, vilde han ikke forstyrre ham i hans søde Søvn ved barsk og brat at rive ham ud af den, for at det ikke skulde se ud, som om han vækkede ham af Fejghed og saaledes afbrød deres ny søde Pagt. Han holdt altsaa for, at det var smukkere ene at gaa Faren i Møde end at skaffe sig en

Stalbroder ved at forstyrre andres Lyst, og gik stille sin Vej ud paa den Hede, som paa vort Sprog hedder Rolyng, hvor han uden at ænse Fjendernes Komme satte sig under Skrænten af en Høj udsat for Vind og Sne, og, som om det var mildt Foraarsvejr, afførte han sig sine Klæder og gav sig til at fange Lopper; om det saa var den Purpurkaabe, han nylig havde faaet af Helga, kastede han den over Tornebuskene, for at ingen skulde kunne sige, at han med noget Klædningsstykke skjærmede sig imod det rasende Haglvejrs Pile. Nu kom Kæmperne hen til Højen fra den modsatte Side, søgte sig et Sted, hvor de kunde sidde i Læ for Vinden, og tændte et Baal til Værn mod Kulden. Da de ikke saa' noget til Stærkodder, sendte de omsider en op paa Toppen af Højen, for at han der oppe fra, ligesom fra et Vagttaarn, tydelig kunde holde øje med, naar han kom. Da han var kommen helt op ad den høje Bakke, fik han nede paa Skrænten øje paa en gammel Mand, som den faldende og flygende Sne havde dækket lige op til Skuldrene; han spurgte ham da, om det var ham, der skulde slaas med dem, som de havde faaet Løfte om, og da Stærkodder svarede Ja, det var ham, kom de andre til og spurgte, om han vilde slaas med dem alle paa én Gang eller med en ad Gangen. Hertil svarede Stærkodder: "Naar en ynkelig Flok Hunde gjør ad mig, plejer jeg at jage dem bort paa en Gang, ikke én for én", hvorved han gav til Kjende, at han hellere vilde slaas med dem alle end tage dem for enkeltvis, og at han holdt for, at de Fjender burde smædes med Ord før end med Sværd. Saa begyndte Kampen, og han fældede sex af dem uden selv at blive saaret, og skjønt de tre, der var tilbage, tilredte ham saaledes med sytten Saar, at det meste af Indvoldene hang ud af Livet paa ham, fældede han ogsaa dem ligesom deres Brødre. Da han nu saaledes uden Indvolde og med svigtende Kræfter pintes af svar Tørst, krøb han i sin Attraa efter at faa noget at drikke paa Knæene ned til Aaen tæt ved for at tage Vand af den, men da han saa', at den var besmittet med Blod, væmmedes han ved dens Udseende og afholdt sig fra at drikke af det forpestede Vand. Angantyr var nemlig falden ud i Aaløbet og havde farvet Vandet saaledes med sit røde Blod, at det ikke saa' ud som Vand, men som en rød Vædske, og Stærkodder holdt det derfor for hæderligere at miste sine Kræfter end at styrke dem med saa led en Drik. Skjønt hans Kræfter næsten var slupne op, krøb han derfor paa sine Knæ hen til en stor Sten, der laa i Nærheden, og lagde sig for en stakket Stund med Ryggen lænet op ad den; man ser endnu en Hulhed i Stenens Overflade, som om Vægten af den liggende Mands Legeme havde sat et tydeligt Mærke i den. Det Mærke tror jeg nu dog er kunstig frembragt af Mennesker, thi det tykkes mig hartad utroligt, at en Sten, der er saa haard, at den ikke er til at skære i, saaledes skulde kunne blive blød som Vox, at blot det, at en Mand rørte ved den, idet han lænede sig til den, skulde være nok til, at man kunde se, at et Menneske havde siddet der, og til at gjøre den hul for bestandig.

En Mand, som kom kjørende forbi i en Vogn og saa' Stærkodder bedækket med Saar næsten over hele Kroppen, blev i lige høj Grad skrækslagen og forbavset ved dette Syn; han drejede af og kørte hen til ham og spurgte, hvad Løn han kunde vente, i Fald han tog sig over at helbrede hans Saar. Stærkodder vilde nu hellere pines af sine svare Vunder end tage imod Hjælp af lumpne Folk, og han vilde derfor have Besked om Mandens Herkomst og hvad han levede af. Da han hørte, at han gjorde Tjeneste som Bysvend, lod han det ikke være nok med at foragte ham, men gav sig til at skjælde ham Huden fuld, fordi han satte al Hæder og Ære til Side og gav sig af med saadan en smudsig Bestilling, besmittede hele sit Liv med Vanære,

holdt Fattigfolks Fortræd for egen Vinding, aldrig troede paa nogens Uskyld, stadig var rede til at rejse uretfærdig Anklage imod alle og enhver, aldrig var gladere, end naar der vederfores andre noget sørgeligt, og aldrig gjorde sig mere Flid med nogen Ting, end naar det gjaldt om lumskelig at udspejde, hvad alle andre tog sig for, og svigefuldt søge Lejlighed til at gaa i Rette med uskyldige Menneskers Maade at være paa. Da Bysvenden var kjørt, kom der en anden, som ligeledes tilbød Hjælp og Lægedom; ham bød Stærkodder ogsaa ligesom den forrige gjøre Rede for sine Vilkaar, og han sagde da, at han var gift med en anden Mands Trælkvinde og gjorde Markarbejde for hendes Herre for at kjøbe sin Kone fri. Heller ikke hans Hjælp vilde Stærkodder vide noget af at sige, fordi, sagde han, han burde skamme sig over sit Ægteskab, eftersom det var en Trælkvinde, han havde giftet sig med; havde der været nogen Ære i ham, vilde han i det mindste have holdt sig for god til at pleje Omgang med anden Mands Trælkvinde, men delte sin Ægteseng med en fribaaren Kvinde. Hvor store Tanker maa vi ikke gjøre os om denne Mands Højsind, eftersom han, skjønt han befandt sig i den største Livsfare, viste sig lige saa stor i Henseende til at vrage Hjælp, som han havde vist sig i Henseende til at tage imod Saar! Da Manden var gaaet, kom en Kvinde forbi; hun gik hen til Stærkodder og vilde aftørre hans Saar, men han bød hende først gjøre Rede for sin Herkomst og hvad hun tog sig for, og hun sagde da, at hun var Trælkvinde og plejede at arbejde i Møllen. Da Stærkodder fremdeles spurgte, om hun havde Børn, og hun svarede, at hun havde et Pigebarn, bød den gamle hende gaa hjem og give sin skraalende Tøs Bryst, thi han holdt det for ganske utilbørligt at tage imod Hjælp af en Kvinde af den laveste Stand; han vidste ogsaa, at hun duede bedre til at nære sit eget Kjød og Blod med Mælk end til at læge andre Folks Saar. Da hun var gaaet, kom en ung Mand kjørende. Da han saa' Oldingen, kom han hen og vilde forbinde hans Saar, og da Stærkodder spurgte ham, hvem han var, svarede han, at han var en Bondesøn og selv gjorde Bondearbejde. Stærkodder priste hans Herkomst og sagde, at hans Gjerning var al Ære værd, thi Folk, som ikke kjendte til anden Vinding end den, de erhvervede sig i deres Ansigts Sved, maatte visselig synes at fortjene deres Livs Ophold ved ærligt Arbejde; han holdt ogsaa for, at Bondelivet med Rette burde foretrækkes for den mest glimrende Velstand, eftersom dets sunde og herlige Frugter saas at være fremspirede og udviklede i et tarveligt Livs Skjød, lige langt fra Pragt og Usselhed. Han vilde imidlertid ikke undlade at skjænke den unge Mand en Gave for hans Venlighed og gav ham derfor Kaaben, han havde kastet over Tornebuskene, som Løn for den Agtelse, han havde vist ham. Bondesønnen kom da helt hen til ham, lagde de Dele af Maven, der var bleven afrevne, paa Plads igjen og bandt de udfaldne Indvolde op med Vidjer. Derpaa lagde han den gamle Mand op i Vognen og kjørt ham med den største Ærbødighed tilbage til Kongeborgen.

Imidlertid begyndte Helga at tale sin Mand til med saare varsomme Ord. Hun vidste, sagde hun, at Stærkodder, saa snart han kom tilbage efter at have overvundet Kæmperne, vilde revse ham, fordi han ikke havde givet Møde; han vilde være af den Formening, at han mere havde givet efter for Fejghed og Lyst end holdt, hvad han havde lovet med Hensyn til den aftalte Kamp. Han burde derfor drabelig sætte sig til Modværge imod ham, thi dem, der viste sig tapre, plejede han at skaane, de fejge derimod hadede og afskyede han. Helge agtede ikke mindre paa, hvad hun raadede ham til, end paa, hvad hun forudsagde ham, og gjorde sig stærk baade paa Legeme og Sjæl, opsat paa at vise Mands Mod og Hjærte. Da Stærkodder

kom til Kongeborgen, sprang han uden at ænse den Smerte, hans Saar voldte ham, hurtig af Vognen, slog Døren til Brudekammeret ind med Næven og brød derind, som om hans Legeme var uskadt fra Top til Taa. Helge sprang da, som hans Hustru havde raadet ham, ud af Sengen og huggede ham med Sværdet i Panden, og da det saa' ud til, at han vilde til at svinge Sværdet igjen, opsat paa at give ham et Saar til, sprang Helga skyndsomst ud af Sengen, greb et Skjold og holdt det for og frelste saaledes den gamle Mand fra den truende Død, thi Helge hug saa drabelig til, at hans Sværd kløvede Skjoldet helt ned til Skjoldhulen. Saaledes kom denne prisværdige Kvinde sin Ven til Hjælp med sin Snildhed og skjærmede med sin Haand den, hun havde vildt Fortræd med sit Raad, og som hun værnede sin Husbond med Raad, værnede hun Oldingen med Daad. Dette bevægede Stærkodder til at skjænke Helge Liver; naar en Mand ved tydelige Beviser paa Tapperhed lagde Mod og Mands Hjærte for Dagen, burde han spares, sagde han; thi den, hvis ædle Sjæl udmærkede sig ved saadant Mod til at væрге for sig, havde ingenlunde fortjent Døden.

Stærkodder vendte tilbage til Sverige, inden der endnu var bleven gjort noget for at helbrede hans Saar med Lægemedler, og inden der var kommet Ar paa noget af dem. Dér var Halfdan bleven dræbt af sine Medbejlere, og efter at have kuet visse Folks Oprør indsatte Stærkodder hans Søn Sigvard som Arving i hans Faders Herredømme. Hos ham blev han en Stund, men da det Rygte bredte sig, at Ingild, den svigefuldt dræbte Frodes Søn, var saa lavsindet, at han i Steden for at straffe sin Faders Drabsmænd viste dem Godhed og Venskab, blev han, da han hørte det, optændt af Harme over saa gruelig en Brøde, og i sin Sorg over, at en Yngling med saa herlige Anlæg havde glemt, at han var Søn af saa berømmelig en Fader, tog han en stor Sæk Kul paa Nakken, som om det var en kostelig Byrde, og begav sig paa Vej til Danmark. Naar Folk, han mødte paa Vejen, spurgte, hvorfor han bar paa saadan en usædvanlig Byrde, svarede han, at de Kul vilde han bruge til at hvæsse Kong Ingilds Sløvhed med. Ad korte Gjenveje tilendebragte han hurtig sin Rejse, over Hals og Hoved, saa at sige i ét Aandedræt, og da han omsider kom til Ingilds Hus, gik han, som han havde for Skik, op og satte sig paa de ypperstes Bænk, thi hos det sidste Slægtleds Konger var han vant til at blive holdt i den højeste Anseelse. Da Dronningen kom ind og saa' ham bedækket med Smuds og iført simple og snavsede Bondeklæder, fik hans hæslige Udseende hende til at tage sig det alt for let med at danne sig en Mening om Gæsten, hun dømte Manden efter Klæderne, skjældte ham ud for hans Dumhed, at han havde taget Sæde over sine Overmænd og taget en Plads, han med sine Bondeklæder var uværdig til, og bød ham rømme den, for at han ikke skulde røre ved Hynderne med sine Klæder, der var uslere, end sømmeligt var. Hun tog nemlig i sin Uvidenhed om, at stundom lyser Sjælen herligere i et Højsæde end Klæderne, det for Dumhed og Frækhed, som han gjorde af Stolthed. Den tapre gamle Mand adlød, skjønt han blev fortrydelig over saaledes at blive vist af, slugte med udmærket Selvbeherskelse Fornærmelsen, som hans Tapperhed saa lidet havde fortjent og bar den Tort, der tilføjedes ham, uden at svare eller kny. Helt kunde han dog ikke skjule sin bitre Harme. Idet han nemlig rejste sig og gik ned i den nederste Ende af Hallen, kastede han hele sit Legemes Vægt saa voldsomt imod Væggenes Egebjælker, at Huset var lige ved at ramle sammen ved den umaadelige Rystelse, Bjælkerne fik. Saaledes gav han med ubønhørlig Strængighed sin Harme

Luft over for Dronningens fornærmelige Ord, opbragt ikke blot over, at han var bleven vist af, men ogsaa over den Tort, at hun havde revet ham i Næsen, at han var fattig.

Da Ingild kom hjem fra Jagt, tog han ham nærmere i øjesyn, og da han saa', at han hverken saa' sig fornøjet om eller viste ham Ærbødighed ved at rejse sig, skjønnede han af Rynkerne i hans Pande, at det var Stærkodder. Da han nemlig saa' den haarde Hud, Krigerlivet havde givet hans Hænder, Arrene foran paa Brystet og den hvasse Kraft i hans Blik, gik det strax op for ham, at en Mand, hvis Legeme bar Mærker af saa mange Saar, ikke kunde have en svag Sjæl. Han skjændte derfor paa sin Hustru og formanede hende strængt til at lade sin hovmodige Vrede fare, til ved Smiger og forekommende Betjening at formilde ham, hun havde skjældt ud, til at kvæge ham med Mad og Drikke og fornøje ham med venlig Tiltale; hans Fader, sagde han, havde i sin Tid sat denne Mand til at være hans Formynder, og han havde paa den kjærligste Maade vaaget over ham i hans Barndom. Da hun nu for sent lærte Oldingens Sind at kjende, slog hun om fra Barskhed til Mildhed og gjorde ved ivrig at betjene ham Stads af den, hun havde krænket ved at vise ham bort og saaret med grove Skjældsord; hun, som havde været en opbragt Værtinde, begyndte nu paa det ivrigste at gjøre sig behagelig og søgte at formilde hans Vrede ved at vise sig opmærksom imod ham, saa man bør regne hende hendes Vildfarelse saa meget mindre til Last, som hun var hurtig til at opgive den, efter at hun var bleven vist til rette. Men hun kom alligevel til at bøde haardt for den, thi det Sted, hvor hun havde beskæmmet den tapre gamle Mand ved at vise ham bort fra hans Sæde, fik hun senere at se bestænket med hendes dræbte Brødres Blod.

Om Natten holdt Ingild Maaltid sammen med Svertings Sønner, og det blev det kosteligste Gilde, thi Bordene bugnede under herlige Retter. Han søgte ved venlig Opfordring at formaa den gamle Mand til ikke at bryde for tidlig op fra Gjæstebudet, som om det var muligt at undergrave en saadan fast og stærk Dyd med kunstig tillavede Retters Tillokkelser. Men da Stærkodder havde taget dem i øjesyn foragtede han saadan vellystig Nydelse og vilde ikke paa nogen Maade rette sig efter fremmede Skikke, men med den Selvbeherskelse, han især havde sin Styrke i, gjorde han sig haard imod Yppighedens Fristelser og vilde ikke lade de lækre Sager, et Gjæstebud bød ham, gjøre Skaar i den Navnkundighed, hans Krigsbedrifter havde indbragt ham. Hans Tapperhed elskede nemlig Tarvelighed og var en Fjende af Overflødighed i Nydelse af Mad og Drikke og hadede al Umaadeholdenhed, thi den gav sig ingen Sinde Tid til i nogen Maade at lægge Vind paa Overdaadighed, men satte altid Vellyst til Side og gav Dyden den Ære, der tilkom den. Da han derfor saa', at de gamle maadeholdne Sæder og al god og gammel Skik blev lagt øde af nymodens Yppighed og Overdaadighed, vragede han de kostelige Spiser og bad om noget, der bedre passede for en Bonde. Idet han saaledes foragtede Fraadseri, nøjedes han med røget og harsk Mad og stillede sin Sult med den største Velbehag, jo tarveligere Maden var, for ikke at svække den sande Tapperheds Kraft ved at besmitte den med udenlandsk Vellysts falske Liflighed eller opgive den gamle Tarvelighed for nymodens Forgudelse af Ganen. Han var for øvrigt ogsaa vred over, at en og samme Slags Kjød blev anrettet baade stegt og kogt ved samme Maaltid, thi han holdt den Mad for vederstyggelig, som var gennemtrukken med Køkkenos og som Dyrefederens Kunst havde indgnedet med mange forskellige Blandinger. Ingild derimod lod haant om de Forbilleder, Forfædrene havde givet, og tog sig større Frihed i Henseende til at ændre

Bordskikkene, end de fra Fædrene arvede Sæder tillod, thi da han først havde givet sig Tysklands Sæder i Vold, skammede han sig ikke ved at give efter for dets kvindagtige Yppighed. Ikke saa lidt Næringsstof for Overdaadighed har vort Fædreland faaet i sig fra den Mudderpøl. Derfra kom de kostelige Retter, de fine Køkkener, Kokkenes skidne Bestilling og alle Slags modbydelig Pølsemad; derfra kom den Tøjlesløshed i Klædedragt, vi har optaget, idet vi afveg fra den af Fædrene anviste Vej. Saaledes har vort Land, der opelskede Maadehold som en medfødt Egenskab, tigget sig Overdaadighed til hos sine Naboer, og dens Tilløkkelser havde saaledes betaget Ingild, at han ikke holdt det for Skam at gjengjælde Uret med Velgjerninger, og at Tanken om hans Faders ynkelige Død ikke afnødte ham et bittert Suk.

Dronningen vilde imidlertid ikke bryde op uden at have opnaaet sin Hensigt, og i den Tro, at hun bedst vilde kunne faa Bugt med den gamle Mands Vrede ved Hjælp af Gaver, tog hun af sit eget Hoved et herlig forarbejdet Hovedbind og lagde det i hans Skjød, medens han sad og spiste, ivrig efter at købe hans Velvilje, da hun ikke formaaede at sløve hans Tapperhed. Stærkodder, hvis Harme over Fornærmelsen endnu ikke havde lagt sig, kastede hende Gaven i Ansigtet, thi det tyktes ham, at den Gave mere bar Vidne om Foragt end om Ærbødighed; og klogt var det af ham, at han ikke anbragte denne usædvanlige Kvindeskud paa sit arrede Hoved, der var vant til Hjælmen, vel vidende, at en Kvindes Pandebaand ikke bør sættes paa en Mands Hoved. Saaledes hævnede han sig paa hende, fordi hun havde afvist ham, ved til Gjengjæld at afvise hende, lønnede Ringeagt med Ringeagt og viste sig næsten lige saa stor i den Hævn, han tog over Forsmædelsen, som han havde vist sig i den Maade, hvorpaa han bar den. Den gamle Krigers Sjæl, der var knyttet til Mindet om Frode med saa mange uløselige Venskabsbaand og eggedes ved alle de mange og store Velgjerninger, den afdøde Konge havde vist ham, kunde ikke ved nogen Slags lokkende Smiger forføres til at opgive den Hævn, han havde foresat sig, men selv efter Kongens Død var han opsat paa at yde ham den Tak, han skyldte ham for hans Velgjerninger, og at lønne den Godhed, han havde modtaget af den afdøde, hvis kjærlige Sind og gavmilde Venskab han havde nydt godt af, medens han levede. Saa dybt bar han nemlig det sørgelige Billede af Froles Drab indgravet i sit Hjærte, at Ærbødigheden for den berømmelige Høvding ikke kunde udrives af hans Sjæls Inderste, og at han af den Grund ikke betænkte sig paa at give det gamle Venskab Fortrinet fremfor den nuværende Velgjerning. Hertil kom, at Mindet om den tidligere Forsmædelse ikke gjorde ham det muligt at føle nogen Taknemlighed for den paafølgende Venlighed, da han ikke kunde glemme den Tort, hans krænkede Æresfølelse havde lidt, thi Mindet om Fornærmelser saavel som om Velgjerninger plejer at sidde fastere i stærke end i svage Menneskers Sjæle. Han fulgte nemlig ikke deres Skik, som holder Trop med deres Venner i Medgang og forlader dem i Modgang, som mere dyrker Lykken end Venskabet og tænker mere paa eget Tarv end paa at vise Velvilje imod andre. Kvinden blev nu imidlertid haardnakket ved sit Forsæt, og da hun skjønnede, at Oldingen ikke engang paa den Vis kunde lokkes til at tage Del i Gildelystigheden, bød hun, for at fortsætte den Smiger, hun havde begyndt, med endnu mere overstrømmende Elskværdighed og for at gjøre endnu mere Stads af Gjæsten, en Fløjtespiller blæse et Stykke, det bedste, han kunde, idet hun vilde bøje hans stædige Harme ved Musik og ved Hjælp af kunstfærdig Velklang faa Bugt med hans medfødte Barskhed. Men Fløjtes

eller Strengenes Lokketoner formaaede ikke at svække Mandens Standhaftighed, thi da han hørte dem, skjønnede han, at den Ære, der vistest ham, mere var for et Syns Skyld end præget af Kjærlighed, saa man kunde fristes til at tro, at den skuffede Gjøgler snarere spillede for en Billedstøtte end for et Menneske, og han gjorde den Erfaring, at det er forgjæves at angribe en saa overvættets Strængighed med Gjøglekunster, og at en saadan Kolos ikke lader sig rokke af tomt Mundsvejr. Udtrykket af haardnakket Harmen i Stærkodders Ansigt var nemlig i den Grad blevet forøget, at han i ingen Maade syntes mere bevæget end sædvanlig, thi den Strængighed, hans Løfter paalagde ham, var hverken bleven formildet ved Fløjtens Toner eller ved, hvad der kildrede Ganen, og han holdt for, at der burde lægges mere Vægt paa hans modige og mandige Forsæt end paa, hvad der kildrede ørene, eller paa Gjæstebudets Tillokkelser. Han kastede derfor det Ben, han havde gnavet, i Ansigtet paa Gjøgleren, saa de oppustede Kinder faldt sammen, da Luften voldsomt fór ud, og saaledes gjorde han vitterligt, i hvor høj Grad hans Strængighed væmmedes ved det Bifald, Gjøgleren søgte, thi hans af Vrede tilstoppede øren var ikke tilgængelige for nogen Paavirkning af Vellyst. Med denne Gave, der var Gjøgleren værdig, straffede han en usømmelig Gunstbevisning ved at lønne den med Skam til Tak, idet han paa bedste Maade værdsatte Fløjtespillerens Fortjenester ved at skjænke ham et Ben at fløjte i og give ham et haardt Stykke til Løn for hans bløde Triller. Det var da heller ikke let at sige, om Gjøgleren fløjtede eller græd højest; de bitre Taarer, han udgjød, var et Vidnesbyrd om, hvor liden Plads der er for Mod i blødagtige Hjærter; han havde nemlig helt og holdent givet sig Vellysten i Vold og aldrig lært at bære Modgang. Det Saar, han fik, varslede om det Blodbad, der yderligere skulde følge paa ved det Gjæstebud. Stærkodder, hvis Sind stadig var opsat paa Strængighed, og som stadig med urokkelig Barskhed pønsede paa Hævn, væmmedes nemlig lige saa meget ved Musiken, som andre frydedes ved den, og lønnede den Tjeneste, der huede ham ilde, med at beskjemme Gjøgleren ved at kaste Ben efter ham, idet han vedkjendte sig, at han skyldte sin udmærkede Vens herlige Aske mere end sin skjændige Fostersøns skamløse Væsen. Derpaa digtede og kvad han, for yderligere at haane Gjøgleren, paa staaende Fod en Vise om ham. Men Dronningen undrede sig saare over denne Dyd, som hun ikke havde mægtet at svække, og blev til sidst opfyldt af Beundring for ham, som hun forgjæves havde søgt at vinde ved Velgjerninger.

Men da Stærkodder saa, at Frodes Drabsmænd var i Kongens højeste Gunst, røbede hans hvasse Blik den mægtige Harmen, han følte, og hans Aasyn aabenbarede, hvad der rørte sig i hans Indre, idet den Strængighed, der lyste ud af hans øjne, vidnede om den Storm, der lønlige rasede i hans Sjæl, og til sidst, da Ingild søgte at formilde ham ved at byde ham kongelige Retter, stødte han Maden fra sig, fordi han, der var fornøjet med simpel Husmandskost, væmmedes ved udenlandske Retter og vant, som han var, til almindelig Spise, ikke vilde kildre Ganen med Lækrierer. Da han blev spurgt, hvorfor han satte saadant et mørkt Ansigt op og ikke vilde nyde godt af den kongelige Velviljes Gunst, sagde han, at han var draget til Danmark for at træffe Frodes Søn og ikke en Mand, som stoppede sin graadige og forslugne Mave med en Mangfoldighed af kunstige Retter. Den tyske Overdaadighed, som Kongen havde vænnet sig til, havde nemlig drevet ham til at lade Mad, som allerede var kogt, stege for at kunne mætte sig paa lækre Sager. Derpaa kunde han ikke dy sig for at gaa i Rette med Ingilds Sæder og udøste al sin bitre Dadel over hans Hoved, fordømte hans Pligtforsømmelse,

at han dvask af Overmættelse gav den af at æde opstaaede Tunghed Luft i hæsliq Ræben, at han af Tyskerne lod sig lokke ind paa Vildveje, der laa fjærnt fra al Afholdenhed, og var i den Grad blottet for Dyd, at han ikke engang tragtede efter den svageste Skygge af den. Men den største Skjændselsbyrde, han bar paa, sagde han, var, at han ikke strax, da han blev vaabenfør, havde tænkt paa at hævne sin Fader, men satte Naturens Lov til Side og viste dem, der havde udgydt hans Faders Blod, Gunst og Bevaagenhed, omfattede Folk, der havde fortjent det værste, med den inderligste Kjærlighed, og ikke blot undlod at straffe dem, han burde have straffet paa Livet, men endogsaa holdt dem for værdige til den Ære at leve sammen med ham og sidde til Bords med ham. Derhos skal han have kvædet dette Kvad:

Yngling, som ej
Krigen ynder,
vige bør
for hvide Haar.
Ej man modig
Mand hør laste,
er han gammel
end og graa.

Mangen Mand
har Mod i Brystet,
har han end
i Haaret Sne.
Tidens Tand,
som alt fortærer,
tærer ej
paa tapres Mod.

Nu mig graadig,
Gjæst fortrænger
gjæv at se til,
grisk af Sind;
lækkersulten
kun ham lyster
sig med Mad
og Drik at mæske.

Anden Sæd
i Frodes Sal:
der til Højboards
Helten sattes,
bænkedes blandt
bolde Mænd,

ham først Mad
og Mjød blev buden.

Andre Tider,
andre Sæder,
nu i Krogen
Kæmpen sidder,
var vel dreven
helt paa Dør,
om ej Væggen
var i Vejen.

Ej den gamle
Gjæst man hædrer;
Hirdmænd haaner
Helten frækt.
Ej for sligt
jeg søgte hid,
men for nyt
hos jer at nemme.

Vide vil jeg,
hvorfor, Ingild,
du din Faders
Drab ej hævner.
Mat og mæt
du blot dig mæsker,
ligger paa
den lade Side.

Sidste Gang
jeg saa' dig, Frode,
fremvis i min
Hu jeg følte:
talt' er Dane-
drottens Dage,
snart for Fjende-
haand han falder.

Og mens langt
af Led jeg vanked,
færdedes

i fjærne Lande,
fælded de
med Svig Kong Frode,
Ve mig, at jeg
borte var!

Havde Stærkod
staaet hos,
hævnet flux
din Død han havde
eller delt
med Drotten Døden,
fro og frejdig
fulgt sin Konge.

Ikke drog jeg
hid til Danmark
for at feste
eller fraadse;
hid fra Svears
Land jeg søgte
for at træffe
Frodes Søn.

Haabed herlig
Helt at se,
finder saa
den frække Fraadser.
Sandt du spaaede,
Svears Konge:
Ædlest Drot
faar uslest Søn.

Men er Ingild
end en Usling,
ej skal dog den
Ufærd times,
at de Skatte,
Frode samled,
falde skal
i fremmed Vold.

Ved disse Ord kom Dronningen til at ryste og tog det Pandebaand, hvormed hun paa Kvindevis havde smykket sit Haar, af Hovedet og bød den opbragte Olding det, som om hun dermed kunde afvende hans Vrede. Stærkodder kastede det harmfuld, paa den forsmædeligste Maade i Ansigtet paa hende og kvad atter med høj Røst:

Giv ej mig
slig Kvindegave,
vil ej selv du
Smykket bære.
Haarbaand ej
for Helte passer,
sligt kun Kvindesjæle fryder.

Giv det heller
til din Husbond,
han vist glad
ved Gaven bliver;
kosteligt det
klæder en, som
rundt i stegte
Fugle roder.

Hil dig, Drot,
for herlig Dronning!
Krage søger
Mage, ser man!
Liderlig som
Skjøgen ligger
hun og boles
med sin Husbond.

Hun med Mad
som Svin ham mæsker,
Bordet under
Retter bugner;
stegt hun koger,
køgt hun steger,
som det er
hos Tysken Sæd.

Saa' man før
en Konge fraadse,
som nu Danedrotten fraadser,

rage rundt
i raadne Fugle,
søbe Sovs
og østersslim!

Spegekjød
er Heltekost,
Kæmpen ej
sin Gane kildrer.
Faarekjød
og saltet Flæsk
vi for Herremaaltid holdt.

Ej af gyldne
Trug vi aad,
Vin og Most
var ej vor Drik;
sjælden fik vi
Mjød at smage,
øl vi drak
til daglig Brug.

Fraadser, har du
Frode glemt?
Skal ej Helten
hævnes, Ingild?
Saa' man før
en Søn vel sidde
hos sin Faders
Fjendes Ætmænd?

Nidding den,
som nøjes vil
med Mandebod
for Fadermord!
Usling den,
som ærer dem,
han som Fjender
burde fælde.

Hører jeg
om herlig Stordaad

Skjalden højt
i Hallen kvæde,
skjuler jeg
med Skam mit Aasyn,
sørger over
Frodes Søn.

Bedst for dig,
om døv du blev,
slap for om
din Skam at mindes;
Drapa om
en Kæmpedaad,
nager tit
en Niddings Hjærte.

Som en Skygge
skal din Skjændsel
følge dig,
hvor end du færdes,
om du flyr
til fjærnest østen,
eller fjærnt i
Vest dig fjæler.

Dvæler du
i Dybsens Grund,
holder du dig
skjult paa Himlen,
hvor den kolde
Karlsvogn kjører,
altid skal
din Skam dig følge.

Haardt mod Frode
Guder handled,
at de slig en
Søn ham gav.
Som i Skibskjøl
Skarn sig samler,
sanker Ingild
Laster sammen.

Ræd for, at din
Skam skal rygtes,
skal i Kroge
du dig skjule;
dorsk ved Arnen
skal du dvaske,
aldrig ses blandt
ædle Mænd.

Du, som fejj
din Fader glemte
og ej hævned
Heltens Drab,
er ej blandt
hans Æt at regne,
troløs jeg
og Træl dig kalder.

Let det var
dit Liv ut tage,
som det er
et Kid at kvæle
eller lidet
Lam at dræbe
med et Snit af
Slagterkniven.

Svertings Søn,
din bolde Svoger,
arver Danmark
efter dig;
han, hvis Søster
er din Slegfred,
Lønnen faar
for Frodes Drab.

Hende som Hustru
og Dronning du hædrer
med røde Karfunkler
og kostbare Spanger.
Men Stærkod skammer sig

over din Skjændsel,
tænker med Sorg
paa svundne Dage.

Frække Fjender
fester og fraadser
i Frodes Hal
og frygter ej Hævn.
Gildere Gammen
ej gives mig kunde,
end om Svertings Æt
svam i sit Blod.

Ved sine eggende og manende Ord bevirkede han, at Kongens sløve og kolde Sjæl fængede, idet hans Bebrejdelser virkede som en Flintsten og slog Tapperhedens lyse Luer ud af den. I Førstningen vendte Ingild nemlig det døve øre til, medens hans Fosterfader kvad, men ansporet af hans indtrængende Formaninger flammede Hævnlystens Ild omsider op i hans Sjæl, og han blev fra Svirebroder forvandlet til Fjende. Til sidst sprang han op fra sit Sæde og udøste al sin Vrede over sine Bordfæller, drog med blodtørstig Grumhed Sværdet mod Svertings Sønner og sigtede med blottet Klinge efter deres Struber, hvis Svælg han havde kvæget med Bordets Glæder. Han dræbte dem strax og druknede saaledes Bordets hellige Ret i Blod, brød deres Forbunds skrøbelige Baand og forvandlede et skammeligt Gjæstebud til ærefuld Blodsudgydelse; fra Gjæsteven blev han forvandlet til Fjende, fra Ypperlighedens usleste Træl til Hævnens grummeste Fuldbyrder. Stærkoddens indtrængende Formaningstale blæste nemlig Liv i hans bløde og svage Ynglingesind, kaldte Modet frem af hans Sjæls Lønkroge og vakte det til Liv igjen og bevirkede saaledes, at Ophavsmændene til det grummeste Mord fik deres vel fortjente Straf. Ynglingens Mod var nemlig ikke udslukt, det havde blot saa at sige været flygtet bort, og nu havde Oldingen draget det frem for Lyset og drevet det til en Daad, der var saa meget større, som den havde ladet vente paa sig; mere Ære var det jo at fylde Bægrene med Blod end med Vin. Hvilken Kraft maa der ikke have været i denne Olding, som ved sine veltalende Formaninger uddrev den umaadelige Lastefuldhed af Kongens Hjærte og efter at have nedbrudt Slethedens Skranker saaede Dydens kraftigste Sæd i dens Sted! Selv stod han ogsaa Kongen bi og tog med lige saa stor Iver Del i hans Daad, lagde ikke blot selv den største Tapperhed for Dagen, men kaldte ogsaa den tilbage, der havde været udryddet af en andens Bryst. Da Daaden var øvet, tog han til Orde og kvad:

Hil og sæl,
min høje Herre,
nu jeg ser,
du Mod ej savner.
Længe tav du,
nu du taler
uden Ord

med ædel Daad.

Lad os fælde
hele Flokken,
ikke én
vor Hævn skal undgaa;
hver nu bøde,
hvad han brød;
længe nok dem
Livet undtes.

Væk med dem,
som alt vi vog,
ud af Hallen
med de Aadsler!
Ej paa Baal
I skal dem bære,
læg dem ud
som Ulveføde.

Sig mig, Rota,
rød Mands Rædsel,
har nu nok vi
hævnet Frode?
Syv Mand saa' vi
slagne segne,
sone Frodes
Fald med Døden.

Hil dig, Ingild,
nu jeg hilser
dig som daadstæærk
Danedrot.
Aldrig har jeg
Haabet sluppet,
at du var
din Fader værdig.

Lyd mit Raad
og jag af Landet
flux din lede,
frække Dronning;

Ulveæt du
ellers avler
thi af ondt
kun ondt kan fødes.

Herlig var den
Tid, da Hakon
skjægløs jeg
i Striden fulgte.
Kun paa Kamp
og Krig vi tænkte,
blide Kaar vi
aldrig kjendte.

Hu og Krop vi
kraftig hæded,
lede ved
løse Sæder,
mætted os,
men ej os mæsked,
herlig Idræt
kun os hued.

Alle Kongens
Kæmper klædte
sig i Hvergarn
eller Vadmæl,
nøjedes med
Søvn om Natten,
Dagen brugte
vi til Daad.

Andre Tider,
andre Sæder,
nu man fraadser
frækt ved Bordet,
flunker flot
i fine Klæder,
løber om med
lange Lokker.

Lov og Ret

med List man bøjer,
øver Vold og
krænker Uskyld;
lysten skjemter
man med Skjøger,
Helten spydig
Spot man byder.

Fejg Mand ej
sin Skæbne flyr,
intet Skjold
mod Døden skjærmer;
hvor han sig
i Verden fjæler,
Dødsens Dag
og Dommen kommer.

Jeg, som stedse
Striden søgte,
skal i Fred
jeg fare heden?
sygne under
sodet Aas,
snarløs dø
i Sengehalmen?